

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 2/2023

Socio-economic situation of voivodships No. 2/2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 2/2023

Socio-economic situation of voivodships No. 2/2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Innowacji
Statistics Poland, Department for Innovation

pod kierunkiem
supervised by

Joanny Hausman-Czerwińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Brzostowska, Joanna Jelińska-Hrynkiewicz,
Karolina Król, Michał Moskalewicz, Ilona Piórkowska, Joanna Poświata

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Małgorzata Brzostowska, Michał Moskalewicz

ISSN 2657-7747

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Sytuacja społeczno-gospodarcza województw” jest kolejną edycją tego opracowania wydanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub narastająco.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, rolnictwa, nakładów inwestycyjnych oraz dochodów i wydatków jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto dla wybranych tematów zaprezentowano sytuację gospodarczą województw w czerwcu.

Część analityczna dostępna jest w formacie PDF, natomiast tablice z danymi są w plikach Excel. Szerszy zakres danych liczbowych oferuje Bank Danych Lokalnych bdl.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Przestrzennych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, wrzesień 2023

Preface

The publication “Socio-economic situation of voivodships” is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, agriculture, investment outlays as well as revenue and expenditure of budgets of local government units. Moreover, there were presented the selected topics of economic situation of voivodship in June.

The analytical part is available in PDF format, while data tables are in Excel files. A wider range of numerical data is offered by the Local Data Bank bdl.stat.gov.pl.

Director of Spatial and Environmental
Surveys Department

Dominika Rogalińska

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph. D.

Warsaw, September 2023

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
Preface.....	4
Objaśnienia znaków umownych.....	6
Symbols	
Ważniejsze skróty.....	6
Main abbreviations	
Sytuacja gospodarcza województw w czerwcu 2023 r.	7
Economic situation of voivodships in June 2023	
Synteza.....	12
Executive summary	15
Rynek pracy.....	18
Labour market	
Wynagrodzenia.....	30
Wages and salaries	
Emerytury i renty.....	33
Retirement and other pensions	
Ceny	36
Prices	
Budownictwo mieszkaniowe.....	41
Residential construction	
Przemysł i budownictwo	43
Industry and construction	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	45
Financial results of enterprises	
Rolnictwo	48
Agriculture	
Nakłady inwestycyjne.....	53
Investment outlays	
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.....	55
Revenue and expenditure of budgets of local government units in 2022	
Uwagi ogólne	60
General notes.....	62

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych data revised		

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
mln	milion million	p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty zloty	kg	kilogram kilogramme
szt. pc.	sztuka piece	t	tona tonne
dt	decytona decitonne	l	litr litre
tys.	tysiąc thousand		

Sytuacja gospodarcza województw w czerwcu 2023 r.

Economic situation of voivodships in June 2023

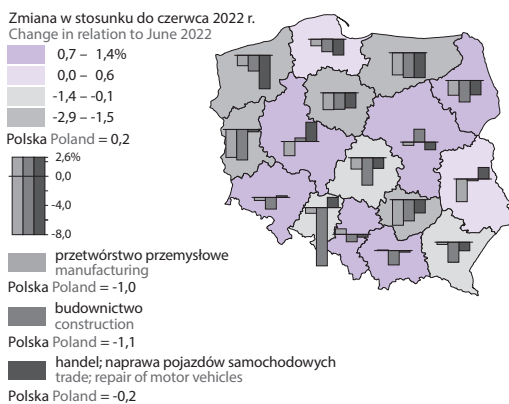
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu w skali w roku zwiększyło się w niewielkim stopniu. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca były niższe niż przed rokiem. W większości województw zmniejszyła się liczba ofert prac, na poziomie sprzed roku utrzymała się liczba osób bezrobotnych przypadająca na jedną ofertę. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu, w tym w przetwórstwie przemysłowym. Zwiększyła się produkcja budowlano-montażowa. Wzrosła sprzedaż detaliczna.

Spowolnienie trendów na rynku pracy

Slowdown of trends in the labour market

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

Average employment in the enterprise sector

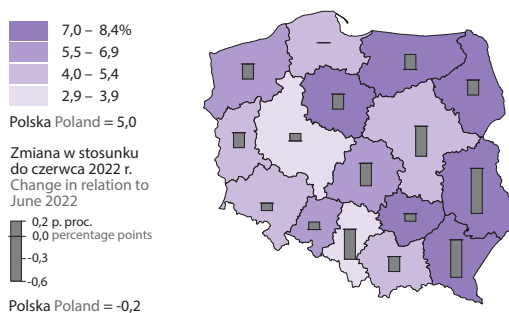

W czerwcu w 2023 r. przeciętne **zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się w skali roku o 0,2% (przed rokiem notowano wzrost o 2,2%). Wzrost zatrudnienia notowano w 8 województwach, największy w małopolskim (o 1,4%), a następnie w: podlaskim (o 1,0%), śląskim (o 0,9%), dolnośląskim i wielkopolskim (po 0,8%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,9%).

W przetwórstwie przemysłowym – dominującej sekcji sektora przedsiębiorstw – w 14 województwach wystąpił spadek (średnio w kraju o 1,0%); najgłębszy w lubuskim (o 3,8%), świętokrzyskim (o 3,5%) i lubelskim (o 3,1%). Wzrost odnotowano w śląskim (o 0,8%) i małopolskim (o 0,1%).

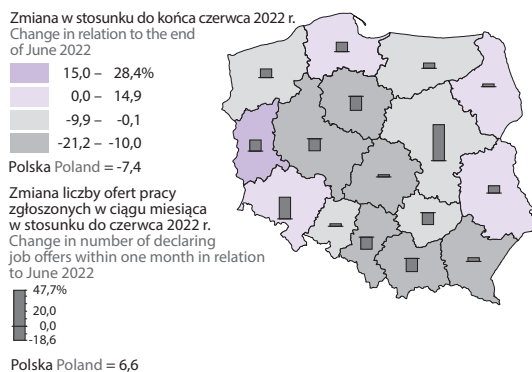
Stopa bezrobocia

Unemployment rate

W czerwcu 2023 r. stopa **bezrobocia rejestrowanego** zmniejszyła się w skali roku o 0,2 p. proc. do 5,0%. Spadek odnotowano w 12 województwach, najgłębszy wystąpił w lubelskim (o 0,6 p. proc. do 7,5%), a najmniejszy – w dolnośląskim i świętokrzyskim (po 0,1 p. proc. do odpowiednio 4,4% i 7,6%). W województwie pomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie czerwca 2022 r. i wyniosła 4,5%. Wzrost wystąpił w opolskim i wielkopolskim (po 0,1 p. proc. do odpowiednio 6,1% i 2,9% – najniższa wartość w kraju) oraz w warmińsko-mazurskim (o 0,2 p. proc. do 8,3%).

Liczba osób bezrobotnych **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** zwiększyła się w skali roku o 0,9% (przed rokiem spadek o 24,8%). Wzrost odnotowano w 10 województwach, największy w opolskim (o 29,7%), a następnie w: warmińsko-mazurskim (o 18,5%), lubuskim (o 16,8%) i wielkopolskim (o 15,3%); najmniejszy – w podlaskim (o 1,0%) oraz dolnośląskim i lubelskim (po 3,6%). W pozostałych województwach wystąpił spadek od 3,4% w zachodniopomorskim do 9,2% w mazowieckim.

W porównaniu z majem liczba osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy była mniejsza o 1,6%. Spadek odnotowano w 14 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 4,2%), a następnie w: lubuskim (o 3,9%), warmińsko-mazurskim (o 3,4%), podkarpackim i świętokrzyskim (po 3,0%). Wzrost wystąpił w wielkopolskim (o 1,7%) i podlaskim (o 3,0%).

Oferty pracy

Job offers

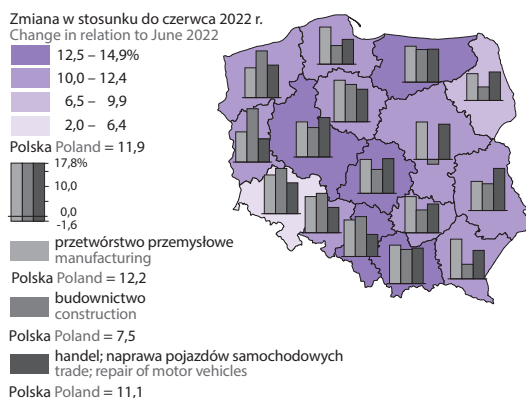
Liczba zgłoszonych w czerwcu br. **ofert pracy** była o 6,6% większa niż w tym samym miesiącu 2022 r. Wzrost wystąpił w 11 województwach, największy w mazowieckim (o 47,7%, a następnie w: dolnośląskim (o 28,7%), lubuskim (o 14,7%) i pomorskim (o 12,5%). W pozostałych województwach odnotowano spadek od 15,8% w świętokrzyskim do 18,6% w kujawsko-pomorskim.

W porównaniu z majem, wystąpił wzrost o 8,2%, odnotowany w 12 województwach, największy w opolskim (o 29,2%), a następnie w: łódzkim (o 24,5%), pomorskim (o 24,3%) i wielkopolskim (o 20,1%); najmniej – w śląskim i świętokrzyskim – odpowiednio o 0,4% i 0,5%. W pozostałych województwach liczba zgłoszonych ofert pracy zmniejszyła się, od 3,8% w małopolskim do 13,3% w zachodniopomorskim.

W końcu czerwca 2023 r. liczba ofert pracy była o 7,4% mniejsza niż w 2022 r. Liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 10 osób. Najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy przypadało w województwach: lubuskim (5 osób), dolnośląskim i śląskim (po 6 osób), pomorskim (7), opolskim i zachodniopomorskim (po 8). Najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w podkarpackim (26 osób 1 ofertę pracy), podlaskim (20), lubelskim i świętokrzyskim (po 16).

Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

Average wages in the enterprise sector

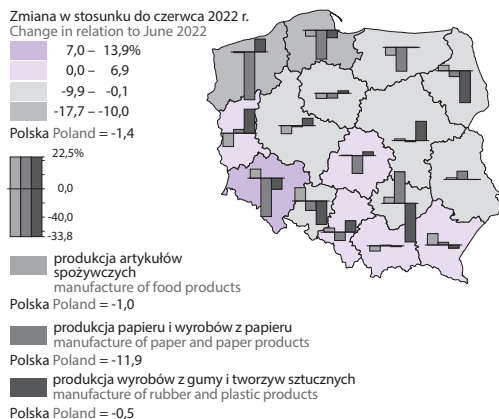
Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie** brutto w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2023 r. wyniosło 7 335,20 zł i wzrosło w skali roku o 11,9% (przed rokiem – wzrost o 13,0%). Wzrost płac notowano we wszystkich województwach, największy w śląskim (o 14,9%), a następnie: łódzkim (o 13,6%), małopolskim (o 13,4%) i wielkopolskim (o 13,1%); najmniejszy w dolnośląskim (o 2,0%) i podlaskim (9,5%).

Spadek produkcji; wzrost w budownictwie i handlu

Decrease in production; increase in construction and trade

Produkcja sprzedana przemysłu

Sold production of industry

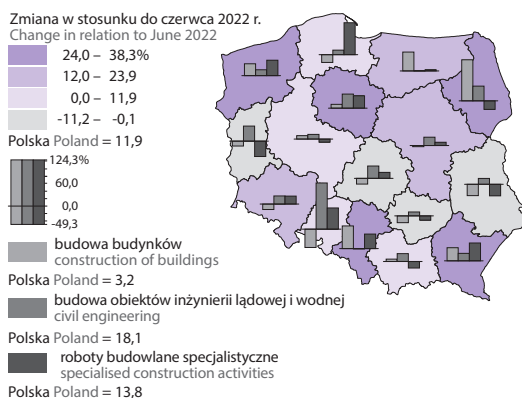

W czerwcu 2023 r. **produkcja sprzedana przemysłu** była o 1,4% mniejsza niż w czerwcu 2022 r. (kiedy zwiększyła się o 10,4%). Spadek notowano w 10 województwach, w 8 był głębszy niż średnio w kraju; najgłębszy w pomorskim i zachodniopomorskim (odpowiednio o 17,7% i o 15,3%), najmniejszy w podlaskim i świętokrzyskim (odpowiednio o 0,2% i o 0,4%). Wzrost wystąpił w: dolnośląskim (o 13,9%), podkarpackim (o 6,2%), łódzkim (o 5,4%), śląskim (o 2,4%), małopolskim (o 0,8%) i lubuskim (o 0,7%).

W przetwórstwie przemysłowym produkcja była o 0,7% mniejsza niż w czerwcu 2022 r. (przed rokiem notowano wzrost o 9,9%). Spadek odnotowano w 10 województwach, w 8 głębszy niż średnio w kraju – od 19,2% w pomorskim do 0,1% w podlaskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost od 15,8% w dolnośląskim do 0,1% w małopolskim.

Produkcja budowlano-montażowa

Construction and assembly production

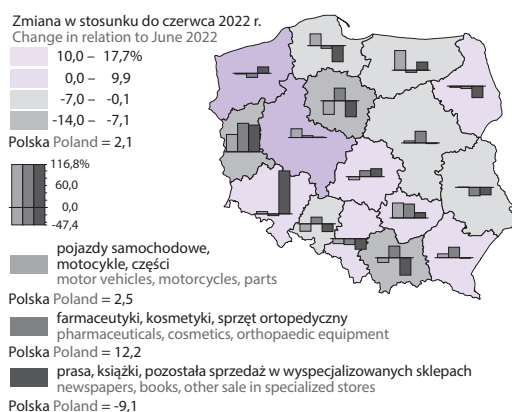

Produkcja budowlano-montażowa w czerwcu 2023 r. była większa niż przed rokiem o 11,9% (kiedy wzrosła o 20,1%). Wzrost odnotowano w 12 województwach, większy niż średnio w kraju w 8, największy w podlaskim (o 38,3%), a następnie podkarpackim (o 32,9%), kujawsko-pomorskim (o 28,8%), zachodniopomorskim (o 26,4%) i śląskim (o 26,1%). Najmniej produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w opolskim (o 3,1%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w lubelskim (o 11,2%), a następnie w: lubuskim (o 7,5%), łódzkim (o 4,2%) i świętokrzyskim (o 3,3%).

Największy udział w produkcji budowlano-montażowej miała budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (43,7%), gdzie odnotowano wzrost o 18,1%, szczególnie w województwach: opolskim (ponad 2-krotny), lubuskim (o 40,5%) i podlaskim (o 39,6%).

Sprzedaż detaliczna

Retail sales

W czerwcu 2023 r., w skali roku, wystąpiło zwiększenie **sprzedaży detalicznej** o 2,1%; wzrost odnotowano w 8 województwach, od 17,7% w zachodniopomorskim do 0,3% w świętokrzyskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w kujawsko-pomorskim (o 14,0%), a najmniejszy w warmińsko-mazurskim (o 0,6%).

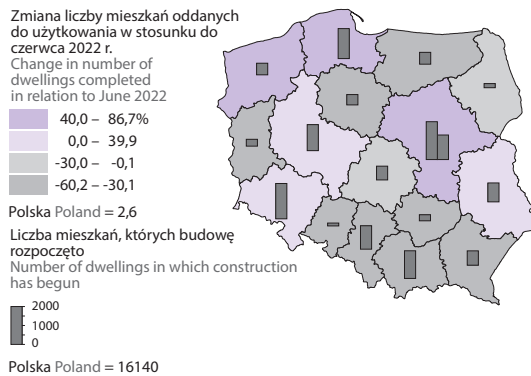
Zwiększyła się sprzedaż w grupach towarowych, takich m.in. jak: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 12,4%; najbardziej w: zachodniopomorskim – o 27,7% kujawsko-pomorskim – o 22,6%, i małopolskim – o 21,8%), farmaceutyki, kosmetyki i sprzęt ortopedyczny (o 12,2%; największy wzrost w mazowieckim – o 77,5%, świętokrzyskim – o 37,7% i kujawsko-pomorskim – o 34,4%), tekstylia, odzież i obuwanie (o 6,1%; największy wzrost w śląskim – ponad 3-krotny i opolskim

– o 57,7%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle i części (o 2,5%; największy wzrost w warmińsko-mazurskim – o 53,3%).

Zmniejszyła się sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 21,9%; największy spadek w dolnośląskim – o 57,9%), prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 9,1%; największy spadek w małopolskim – o 47,4%) oraz mebli, RTV, AGD (o 5,4%; największy spadek w małopolskim – o 29,9%).

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

W czerwcu 2023 r. oddano do użytkowania 18,2 tys. **mieszkań**, o 2,6% więcej niż w czerwcu 2022 r. Wzrost odnotowano w 6 województwach; największy w mazowieckim (o 86,7%), a następnie zachodniopomorskim (o 80,5%), pomorskim (o 51,5%), dolnośląskim (o 23,7%), wielkopolskim (o 8,5%) oraz lubelskim (o 2,7%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, największy w lubuskim (o 60,2%), a następnie świętokrzyskim (o 52,5%) i podkarpackim (o 48,5%).

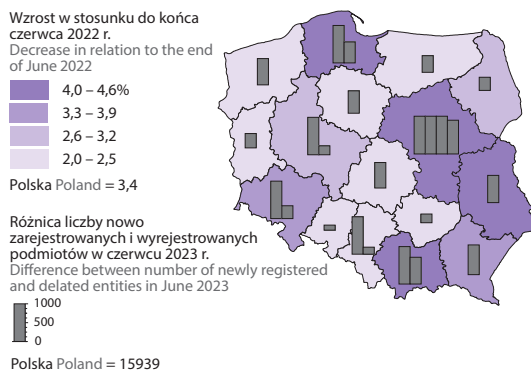
W czerwcu w skali roku o 32,8% zmniejszyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Spadek odnotowano w 15 województwach, największy w opolskim (o 66,5%), a następnie zachodniopomorskim (o 65,7%), podlaskim (o 65,5%) i warmińsko-mazurskim (o 61,3%). Nieznaczny wzrost odnotowano jedynie w dolnośląskim (o 0,1%).

REGON

REGON

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane

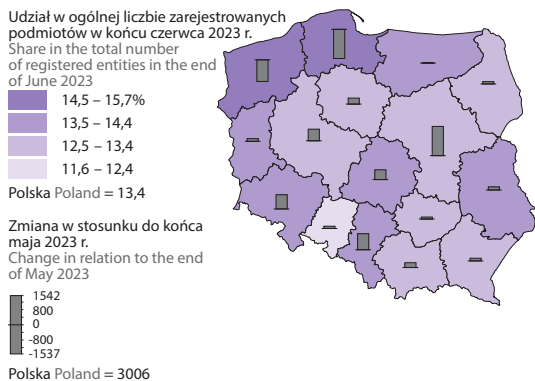
Recorded entities of the national economy

Na koniec czerwca 2023 r. w rejestrze REGON **zarejestrowanych** było 5 069,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 0,3% więcej niż w końcu maja br. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach (największy – po 0,4% – w: małopolskim, mazowieckim, podkarpackim i pomorskim). Zwiększenie dotyczyło zarówno spółek handlowych, jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (odpowiednio o 0,4% i 0,3%).

Podmioty z zawieszoną działalnością

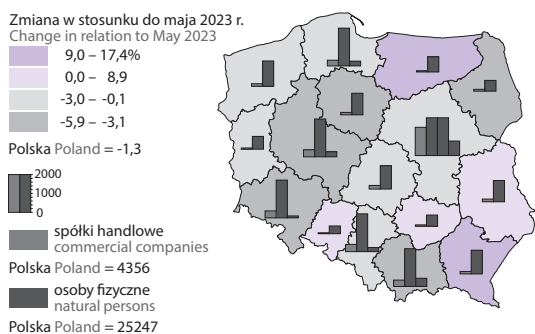
Entities with suspended activities

W stosunku do maja 2023 r. zwiększyła się liczba podmiotów z **zawieszoną działalnością** (w skali kraju o 0,4%); wzrost odnotowano w 14 województwach; największy w: dolnośląskim, łódzkim i mazowieckim (po 1,3%), a następnie w śląskim (o 1,2%) i kujawsko-pomorskim (o 1,1%). Spadek wystąpił w pomorskim i zachodniopomorskim (po 2,8%). Również w 14 województwach wystąpił wzrost liczby podmiotów osób fizycznych, które zawiesiły działalność (w skali kraju o 0,4%), w tym największy w dolnośląskim (o 1,4%), a następnie: łódzkim, mazowieckimi, śląskim (po 1,3%), kujawsko-pomorskim i opolskim (po 1,1%). Zwiększenie odnotowano także w przypadku spółek handlowych z zawieszoną działalnością. Wzrost wystąpił w 12 województwach, największy w podkarpackim (o 4,0%); w małopolskim liczba podmiotów utrzymała się na poziomie z maja, a spadek odnotowano w opolskim, świętokrzyskim i śląskim (odpowiednio o: 2,5%, 0,2% i 0,1%).

Podmioty nowo zarejestrowane

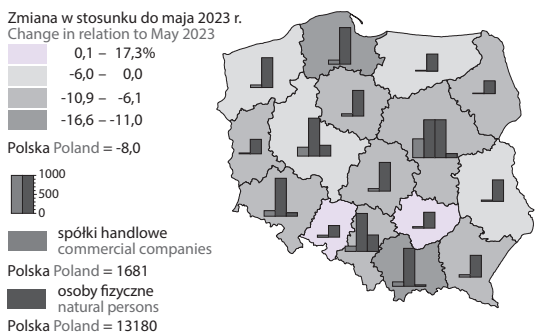
Newly recorded entities

W rejestrze REGON w czerwcu 2023 r. zarejestrowano 31,4 tys. **nowych** przedsiębiorstw – o 0,4 tys. (tj. o 1,3%) mniej niż w maju. Liczba rejestracji zmniejszyła się w 11 województwach, w 9 wyraźniej niż średnio w kraju; najgłębszy spadek odnotowano w wielkopolskim (o 5,9%), a następnie w: kujawsko-pomorskim (o 5,7%), dolnośląskim (o 5,6%) i małopolskim (o 5,4%). Liczba nowych rejestracji zwiększyła się w: podkarpackim (o 17,4%), warmińsko-mazurskim (14,0%), świętokrzyskim (o 6,9%), lubelskim (o 3,1%) i opolskim (o 1,4%).

Podmioty wyrejestrowane

Removed entities

W czerwcu 2023 r. z rejestru REGON **wyrejestrowano** 15,5 tys. podmiotów, o 1,3 tys. (8,0%) więcej niż w maju. W większości (85,1%) były to podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a 10,9% stanowiły spółki handlowe.

Synteza

Rachunki narodowe w 2 kwartale 2023 r.

produkt krajowy brutto	-0,6% r/r
wartość dodana brutto	+0,5% r/r

Według wstępnego szacunku, w 2 kwartale 2023 r. produkt krajowy brutto (PKB) zmniejszył się realnie o 0,6% w porównaniu z 2 kwartałem ub. roku (wobec wzrostu o 6,1% w analogicznym kwartale 2022 r.). Główną przyczyną spadku PKB był negatywny wpływ popytu krajowego (-3,7 p. proc. wobec -4,6 p. proc. w 1 kwartale 2023 r.). Złożył się na to negatywny wpływ zarówno akumulacji brutto, jak i spożycia ogółem. Wpływ akumulacji brutto wyniósł -2,6 p. proc. (wobec -3,5 p. proc. w 1 kwartale br.) i był skutkiem negatywnego wpływu zapasów (-3,8 p. proc. wobec -4,1 p. proc.) oraz pozytywnego wpływu popytu inwestycyjnego (+1,2 p. proc. wobec +0,6 p. proc.). Wpływ spożycia ogółem wyniósł -1,1 p. proc. (podobnie jak 1 kwartale br.) i był głównie wynikiem negatywnego wpływu spożycia w sektorze gospodarstw domowych i pozytywnego spożycia publicznego (odpowiednio -1,5 p. proc. i +0,4 p. proc. wobec odpowiednio -1,0 p. proc. i -0,1 p. proc. w 1 kwartale 2023 r.). W 2 kwartale br. zanotowano pozytywny wpływ eksportu netto na tempo wzrostu gospodarczego, który wyniósł +3,1 p. proc. (wobec +4,3 p. proc. w 1 kwartale 2023 r.).

Wartość dodana brutto (WDB) w gospodarce narodowej w 2 kwartale 2023 r. była większa o 0,5% w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. Największy wzrost w skali roku odnotowano w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 13,6%). WDB zwiększyła się również w: informacji i komunikacji (o 7,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,6%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych; edukacji; opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 2,8%), budownictwie (o 2,7%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,1%). Spadek odnotowano w: handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,9%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,9%), oraz przemyśle (o 1,2%).

Rynek pracy w 1 półroczu 2023 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	+0,7% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	5,0%

W 1 półroczu 2023 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,7% większe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 2,3%). Wzrost wystąpił w 9 województwach – od 2,1% w małopolskim do 0,2% w lubelskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek – najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,9%).

W końcu czerwca 2023 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 783,5 tys. osób bezrobotnych, tj. o 34,5 tys. (4,2%) mniej niż przed rokiem. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 13 województwach – od 9,1% w mazowieckim do 1,2% w pomorskim. Wzrost wystąpił w województwach warmińsko-mazurskim (o 3,3%), opolskim (o 3,4%) i wielkopolskim (o 5,2%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu czerwca 2023 r. wyniosła 5,0%, tj. o 0,2 p. proc. mniej niż przed rokiem. Spadek odnotowano w 12 województwach – od 0,6 p. proc. w lubelskim do po 0,1 p. proc. w dolnośląskim i świętokrzyskim. W województwie pomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku, a w: opolskim, wielkopolskim i warmińsko-mazurskim zwiększyła się odpowiednio o po 0,1 p. proc. i 0,2 p. proc. Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach wielkopolskim (2,9%) i śląskim (3,6%); najwyższą w podkarpackim (8,4%) i warmińsko-mazurskim (8,3%).

Według wstępnych wyników BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w wieku 15–89 lat za 2 kwartał 2023 r. w porównaniu do 2 kwartału 2022 r. – zwiększyła się liczba pracujących (o 0,5%), wzrósł wskaźnik zatrudnienia (o 0,3 p. proc. do 56,7%). Zmniejszyła się liczba bezrobotnych (o 2,4%), stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku (2,6%). W skali roku poprawiła się relacja liczby osób niepracujących do pracujących – na 1 000 osób pracujących przypadają 764 osoby bezrobotne lub bierne zawodowo (przed rokiem – 773).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2023 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się o 12,7% (podobnie jak przed rokiem). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największy w lubelskim (o 14,7%), a następnie – w lubuskim (o 14,3%), małopolskim i śląskim (po 14,0%); najmniejszy – w podlaskim (o 10,5%) i pomorskim (o 10,8%). Rozpiętość relacji do średniego wynagrodzenia w kraju pomiędzy województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się w skali roku o 1,1 p. proc. i wyniosła 34,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 1 półroczu 2023 r. z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych rolników indywidualnych

+16,3%
+20,1%

Liczba emerytów i rencistów ogółem była o 0,6% większa niż w analogicznym okresie 2022 r. Tempo wzrostu emerytur i rent brutto w obu systemach było znacznie wyższe niż przed rokiem (gdy świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosły o 8,5% a rolników indywidualnych – o 4,3%).

Rolnictwo w czerwcu 2023 r.

Na rynku rolnym w czerwcu br. przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych były dużo niższe niż przed rokiem. Wzrosły ceny trzody chlewnej oraz ziemniaków.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych 2023 r. w 1 półroczu w 2 kwartale

+15,0% r/r
+13,1% r/r

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu br. wzrosły w skali roku w stopniu wyższym niż w 1 półroczu ub. roku, ale nieco słabszym niż w 2 półroczu. W tempie szybszym niż przeciętnie rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (średnio o 20,8%; od 19,8% w świętokrzyskim do 22,4% w lubelskim) oraz związane z mieszkaniem (średnio o 17,5%; od 16,0% w śląskim do od 19,8% w zachodniopomorskim).

W 2 kwartale br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym kwartałem ub. roku wzrosły we wszystkich województwach. W województwach: zachodniopomorskim, lubuskim, małopolskim, warmińsko-mazurskim, mazowieckim, pomorskim, podkarpackim i wielkopolskim wzrost cen był wyższy niż średnio w kraju. Znacznie wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 18,8%); we wszystkich województwach, zwłaszcza w: lubelskim, pomorskim i wielkopolskim. Zmniejszyły się ceny związane z transportem (o 3,0%); spadek notowany był we wszystkich województwach, najgłębszy w wielkopolskim, podkarpackim i lubuskim.

Produkcja sprzedana przemysłu w 1 półroczu 2023 r.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 1,7% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 13,6%). Spadek produkcji przemysłowej wystąpił w 12 województwach – od 18,0% w pomorskim do 1,0% w świętokrzyskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy w dolnośląskim (o 16,5%).

Produkcja budowlano-montażowa w 1 półroczu 2023 r.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) zrealizowana na terenie Polski była o 3,8% większa w porównaniu z 1 półroczem 2022 r. (wobec wzrost o 12,0% przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 1 półroczu 2023 r.

wynik finansowy netto	-0,4% r/r
wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	6,1%
netto	5,1%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były zbliżone do uzyskanych przed rokiem. Pogorszyły się podstawowe relacje ekonomiczno-finansowe. Dynamika przychodów ogółem wolniejsza niż kosztów ogółem wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności brutto i netto oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto. Pogorszenie większości wskaźników odnotowano szczególnie w: lubelskim, podlaskim i pomorskim. Poprawa wystąpiła w mazowieckim i wielkopolskim. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział zarówno liczby przedsiębiorstw rentownych, jak i ich udział w przychodach ogółem.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w 1 półroczu 2023 r.

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach stałych) wzrosły w większym stopniu niż rok wcześniej (o 10,4% wobec 4,6%). Wzrosły nakłady zarówno na budynki i budowle, jak i na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, a także na środki transportu. Zmniejszyła się liczba nowo rozpoczętych inwestycji, natomiast wyższa niż przed rokiem była ich wartość kosztorysowa.

Executive summary

National accounts in 2nd quarter of 2023

gross domestic product	-0.6% y/y
gross value added	+0.5% y/y

According to preliminary estimates, in the 2nd quarter of 2023 the gross domestic product (GDP) decreased by 0.6% in real terms compared to the 2nd quarter of the previous year (against an increase of 6.1% in the corresponding quarter of 2022). The main reason for the decline in GDP was the negative impact of domestic demand (-3.7 percentage points compared to -4.6 percentage points in the 1st quarter of 2023). This was due to the negative impact of both gross capital formation and total consumption. The impact of gross accumulation amounted to -2.6 percentage points (against -3.5 percentage points in the 1st quarter of this year) and was the result of the negative impact of inventories (-3.8 percentage points compared to -4.1 percentage points) and the positive impact of investment demand (+1, 2 percentage points against +0.6 percentage points). The impact of total consumption amounted to -1.1 percentage point (similarly to the 1st quarter of this year) and was mainly the result of the negative impact of consumption in the household sector and positive public consumption (-1.5 percentage points and +0.4 percentage points, respectively, against -1.0 percentage points respectively) and -0.1 percentage point in 1st quarter 2023). In the 2nd quarter of this year a positive impact of net exports on the rate of economic growth was recorded, which amounted to +3.1 percentage points (against +4.3 percentage points in the 1st quarter of 2023).

Gross value added (GVA) in the national economy in the 2nd quarter of 2023 was higher by 0.5% compared to the corresponding period of 2022. The largest annual increase was recorded in financial and insurance activities (by 13.6%). GVA also increased in: information and communication (by 7.9%), real estate activities (by 5.0%), accommodation and catering (by 3.6%), public administration and national defence; compulsory social security; education; human health and social work activities (by 2.8%), construction (by 2.7%) and professional, scientific and technical activities; administration and support activities (by 1.1%). A decrease was recorded in: trade; repair of motor vehicles (by 6.9%), transportation and storage (by 4.9%), and industry (by 1.2%).

Labor market in 1st half of 2023

average paid employment in business enterprise sector (converted into full-time equivalents)	+0.7% y/y
registered unemployment rate (as of the end of the period)	5.0%

In the 1st half of 2023, the average employment in the enterprise sector was 0.7% higher than a year ago (when an increase of 2.3% was recorded). The increase occurred in 9 voivodships – from 2.1% in Małopolskie to 0.2% in Lubelskie. In other voivodships a decrease was recorded – the deepest in Warmińsko-Mazurskie (by 2.9%).

At the end of June 2023, there were 783.5 thous. unemployed persons, i.e. by 34.5 thous. (4.2%) less than in the corresponding period of 2022. A decrease in the number of registered unemployed was recorded in 13 voivodships – from 9.1% in Mazowieckie to 1.2% in Pomorskie. The increase occurred in

the voivodships of Warmińsko-Mazurskie (by 3.3%), Opolskie (by 3.4%) and Wielkopolskie (by 5.2%).

The registered unemployment rate at the end of June 2023 amounted to 5.0%, i.e. by 0.2 percentage point less than last year. A decrease was recorded in 12 voivodships – from 0.6 percentage point in Lubelskie to 0.1 percentage point each in Dolnośląskie and Świętokrzyskie. In the Pomorskie voivodship, the unemployment rate remained at the level from a year ago and in the Opolskie, Wielkopolskie and Warmińsko-Mazurskie voivodships it respectively increased by 0.1 each and 0.2 percentage point. The lowest unemployment rate was recorded in the following voivodships Wielkopolskie (2.9%) and Śląskie (3.6%); the highest in Podkarpackie (8.4%) and Warmińsko-Mazurskie (8.3%).

According to the preliminary results of LFS – Economic Activity Survey of the Population aged 15–89 for the 2nd quarter of 2023 compared to the 2nd quarter of 2022 – the number of employed persons increased (by 0.5%), the employment rate increased (by 0.3 percentage point up to 56.7%). The number of the unemployed persons decreased (by 2.4%), the unemployment rate remained at the previous year's level (2.6%). Over the year, the ratio of the number of unemployed persons to employed persons improved – there were 764 unemployed or economically inactive persons per 1 000 employed persons (773 in previous year).

Average monthly wages and salaries in enterprise sector in 1st half of 2023

The average monthly wages and salaries in the enterprise sector was by 12.7% (similarly to the previous year). Wage growth was recorded in all voivodships the highest in Lubelskie (by 14.7%), followed by Lubuskie (by 14.3%), Małopolskie and Śląskie (both by 14.0%); the lowest – in Podlaskie (by 10.5%) and Pomorskie (by 10.8%). The spread in relation to the average salary in the country between the voivodships with the highest and the lowest average gross salary in the enterprise sector decreased by 1.1 percentage points over the year and amounted to 34.6 percentage points.

Average monthly gross retirement and other pensions in 1st half of 2023

from non-agricultural social security system	+16.3%
individual farmers	+20.1%

The total number of retirees and pensioners was 0.6% higher than in the corresponding period of 2022. The growth rate of gross retirement pensions and other pension in both systems was much higher than a year ago (when benefits from the non-agricultural social insurance system increased by 8.5% and individual farmers – by 4.3%).

Agriculture in June of 2023

On the agricultural market in June this year average prices of basic agricultural products were much lower than a year ago. The prices of pigs and potatoes increased.

Prices of consumer goods and services in 2023

1st half	+15.0% y/y
2nd quarter	+13.1% y/y

Prices of consumer goods and services in the 1st half of this year increased on an annual basis to a greater extent than in the 1st half of the previous year, but slightly weaker than in the 2nd half of the year. Faster than average increased prices of food and non-alcoholic beverages (on average by 20.8%; from 19.8% in Świętokrzyskie to 22.4% in Lubelskie) and prices related to dwellings (on average by 17.5%; from 16.0% in Śląskie to 19.8% in Zachodniopomorskie).

In the 2nd quarter of this year prices of consumer goods and services increased in all voivodships compared to the corresponding quarter of the previous year. In the following voivodships: Zachodniopomorskie, Lubuskie, Małopolskie, Warmińsko-Mazurskie, Mazowieckie, Pomorskie, Podkarpackie and Wielkopolskie the increase in prices was higher than the national average. Prices of food and non-alcoholic beverages increased significantly (by 18.8%); in all voivodships, especially in Lubelskie, Pomorskie and Wielkopolskie. Prices related to transport decreased (by 3.0%); the decrease was recorded in all voivodships, the deepest in Wielkopolskie, Podkarpackie and Lubuskie.

Sold production of industry in 1st half of 2023

Sold production of industry (at constant prices) was by 1.7% lower than a year before (when an increase of 13.6% was recorded). A decrease in industrial production occurred in 12 voivodships – from 18.0% in Pomorskie to 1.0% in Świętokrzyskie. In other voivodships, an increase was recorded, the highest in Dolnośląskie (by 16.5%).

Construction and assembly production in 1st half of 2023

Construction and assembly production (at constant prices) in Poland was 3.8% higher than in the 1st half of 2022 (against an increase of 12.0% a year before).

Financial results of non-financial enterprises in 1st half of 2023

net financial result	-0.4% y/y
turnover profitability rate:	
gross	6.1%
net	5.1%

The financial results of the surveyed non-financial enterprises were similar to those obtained a year ago. Basic economic and financial relations deteriorated. The dynamics of total revenues slower than total costs contributed to the deterioration of the cost level indicator. The gross and net profitability ratios as well as the gross sales profitability ratio decreased. The deterioration of the majority of indicators was noted especially in: Lubelskie, Podlaskie and Pomorskie. An improvement occurred in the Mazowieckie and Wielkopolskie voivodships. In the total number of surveyed entities, the share of both the number of profitable enterprises and their share in total revenues decreased.

Investment outlays of non-financial enterprises in the 1st half of 2023

Investment outlays of the surveyed non-financial enterprises (in constant prices) increased to a greater extent than a year earlier (by 10.4% against 4.6%). Expenditures on buildings and structures, as well as on machinery, technical equipment and tools, as well as on transport equipment, increased. The number of newly started investments decreased, while their estimated value was higher than a year ago.

Rynek pracy Labour market

Przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2023 r. było nieco większe niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się poniżej poziomu z czerwca 2022 r. Zmniejszyła się liczba zgłoszonych w urzędach ofert pracy.

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za 2 kwartał 2023 r. wzrosła liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia. W ujęciu rocznym zmniejszyła się liczba bezrobotnych; stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku. Zmniejszyła się liczba biernych zawodowo. Poprawiła się relacja osób niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 6 523,2 tys. osób i było o 0,7% wyższe niż przed rokiem (gdy notowano wzrost o 2,3%). Zwiększenie zatrudnienia odnotowano w 9 województwach – od 2,1% w małopolskim do 0,2% w lubelskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek – najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,9%).

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2022 r. i 2023 r. (zmiana w skali roku)

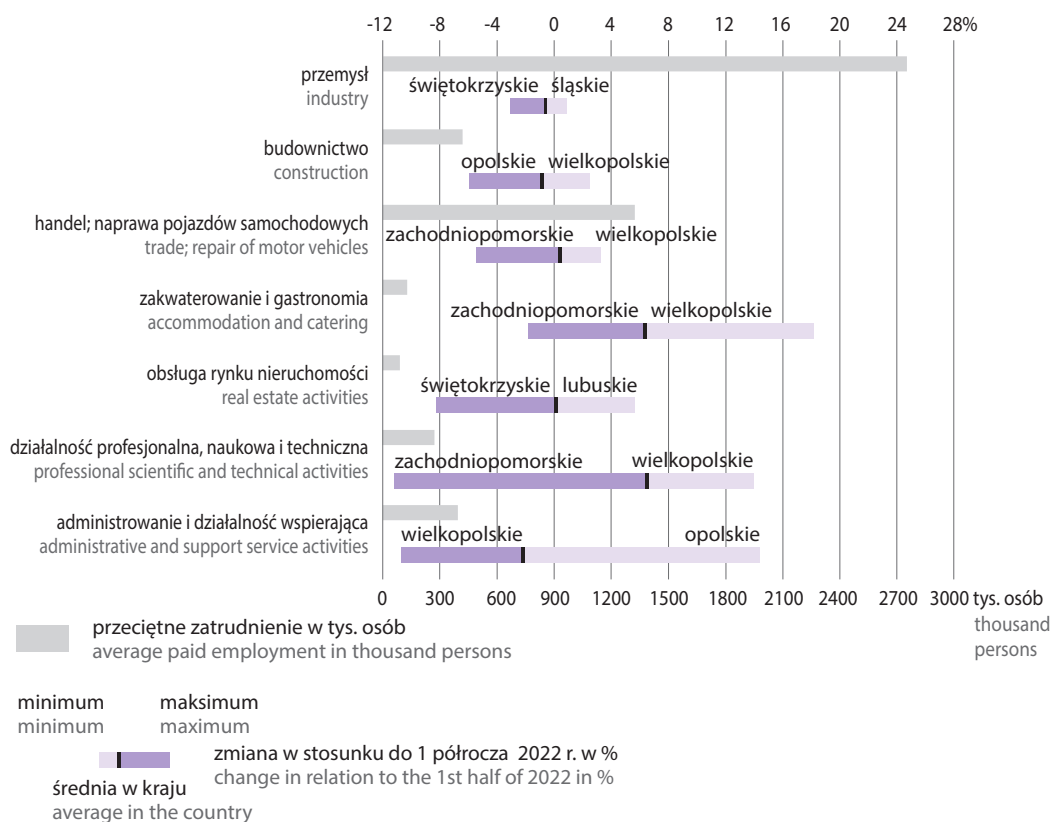
Chart 1. Average paid employment in the enterprise sector in the 1st half of 2022 and 2023 (changes in the year)

Wzrost zatrudnienia obserwowano w większości analizowanych sekcji – w największym stopniu w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,4%), a następnie w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 0,4%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 0,2%). Spadek wystąpił w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,1%), budownictwie (o 0,8%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,7%) i przemyśle (o 0,6%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2023 r. i jego zmiany w skali roku
 Chart 2. Average paid employment in the enterprise sector in 1st half 2023 and its annually changes

W końcu czerwca 2023 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 783,5 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 34,5 tys. (4,2%) mniej niż w czerwcu ub. roku. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 13 województwach, najgłębszy w: mazowieckim (o 9,1%) i śląskim (o 9,0%), a następnie lubelskim (o 7,8%), podkarpackim (o 5,7%) i łódzkim (o 5,4%); najmniejszy – w pomorskim (o 1,2%) i świętokrzyskim (o 1,3%). Wzrost wystąpił w: wielkopolskim (o 5,2%), opolskim (o 3,4%) i warmińsko-mazurskim (o 3,3%).

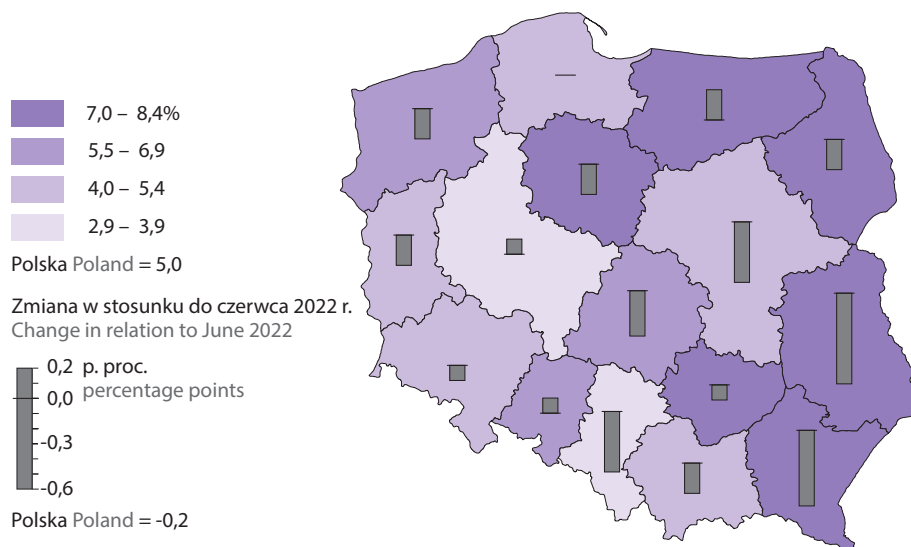
Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła przeciętnie w kraju 5,0% i była niższa o 0,2 p. proc. w porównaniu z czerwcem 2022 r. Spadek odnotowano w 12 województwach – najgłębszy w lubelskim (o 0,6 p. proc.), a następnie – w: podkarpackim (o 0,5 p. proc.), mazowieckim i śląskim (po 0,4 p. proc.) oraz łódzkim (o 0,3 p. proc.). W najmniejszym stopniu stopa bezrobocia zmniejszyła się w dolnośląskim i świętokrzyskim (po 0,1 p. proc.). W województwie pomorskim stopa bezrobocia pozostała na poziomie sprzed roku, a wzrost wystąpił w opolskim i wielkopolskim (po 0,1 p. proc.) oraz warmińsko-mazurskim (o 0,2 p. proc.).

Zmniejszyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia (o 0,6 p. proc.). W końcu czerwca 2023 r. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 5,5 p. proc. (wielkopolskie – 2,9%; podkarpackie – 8,4%).

Do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza podkarpackim, należały: warmińsko-mazurskie (8,3%), świętokrzyskie (7,6%), lubelskie (7,5%) oraz kujawsko-pomorskie i podlaskie (po 7,1%). Podobnie jak przed rokiem, najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w śląskim (3,6%).

**Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.
Stan w dniu 30 czerwca**

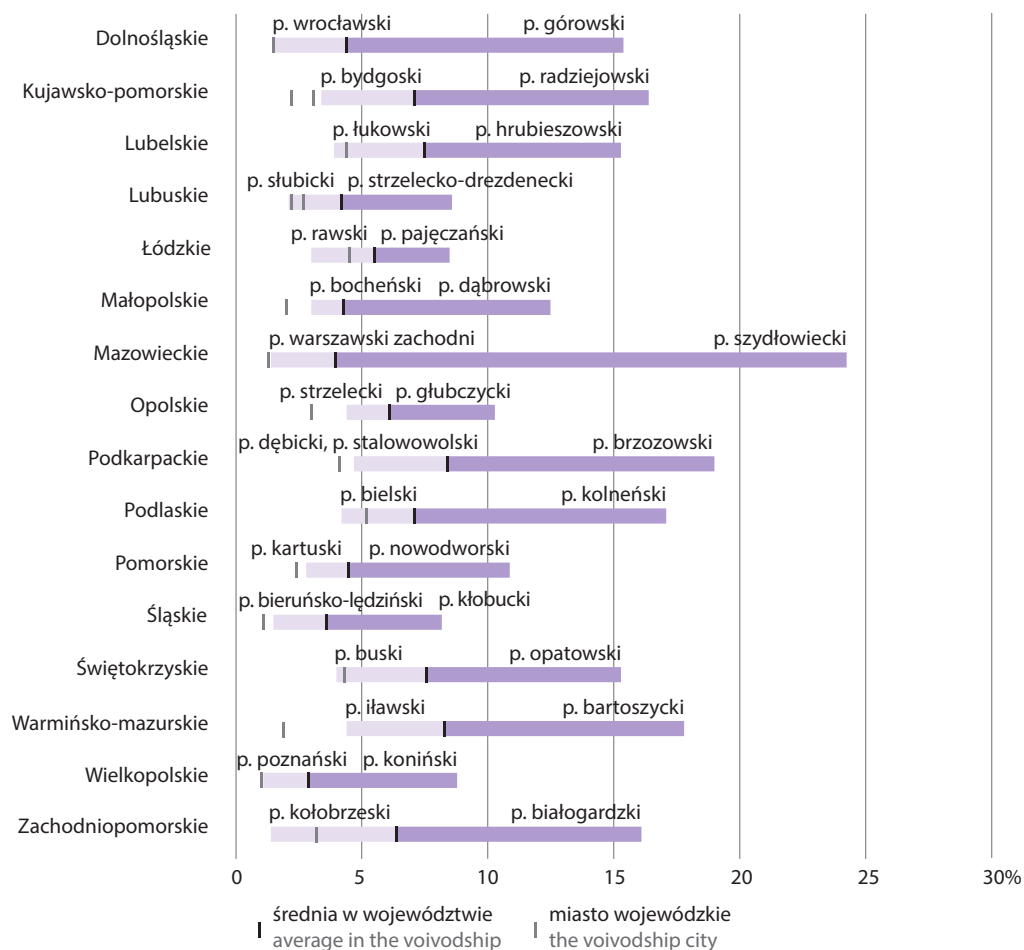
Map 1. Registered unemployment rate in 2023
As of 30 June

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów, w 7 województwach odnotowano zmniejszenie różnicy pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika. Najgłębszy spadek zróżnicowania wystąpił w podkarpackim (16,6 p. proc. wobec 18,1 p. proc. w końcu czerwca 2022 r.); najmniejszy – w pomorskim (9,7 p. proc. wobec 9,9 p. proc.). W łódzkim i wielkopolskim rozpiętość utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła odpowiednio 5,6 p. proc. oraz 7,9 p. proc. W pozostałych województwach odnotowano wzrost; największy w: małopolskim (z 9,5 p. proc. do 10,6 p. proc.), śląskim (z 6,5 p. proc. do 7,2 p. proc.) i opolskim (z 6,7 p. proc. do 7,3 p. proc.). Największa dysproporcja wewnątrzwojewódzka utrzymała się w mazowieckim, gdzie w końcu czerwca 2023 r. różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia wyniosła 23,0 p. proc. (24,3% w powiecie szydłowieckim oraz 1,3% w powiecie m.st. Warszawa) wobec 23,3 p. proc. w czerwcu 2022 r. Najmniejszą rozpiętość, podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano w województwie łódzkim (5,6 p. proc.) – wyznaczała je stopa bezrobocia na poziomie 8,6% w powiecie pączęzańskim oraz 3,0% w powiecie rawskim.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2023 r. Stan w dniu 30 czerwca

Chart 3. Registered unemployment rate by powiats in 2023
As of 30 June

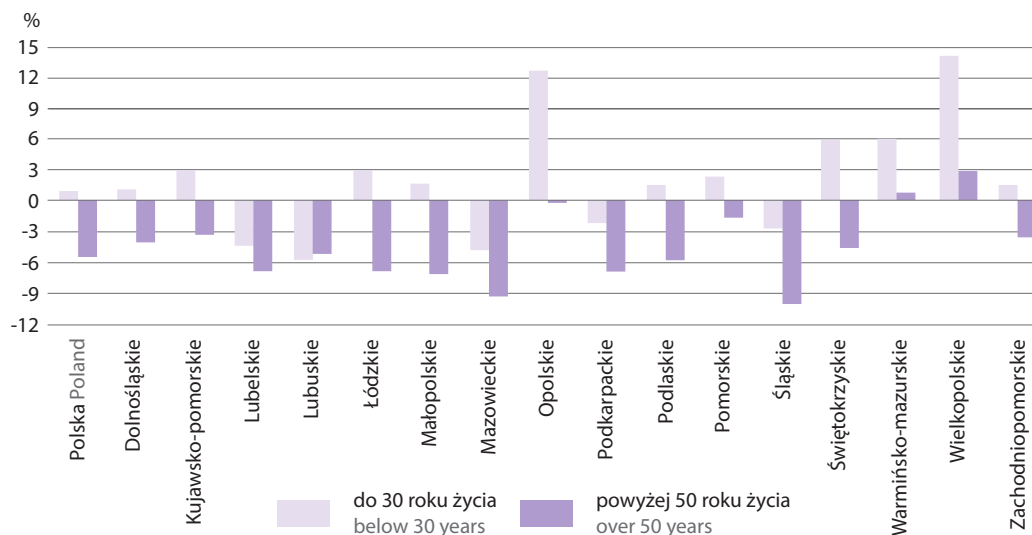
W końcu czerwca 2023 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 389,9 tys. osób **długotrwale bezrobotnych**. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 49,8% (spadek o 5,5 p. proc.). Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwach: lubelskim (57,3%), podkarpackim (57,1%), podlaskim (55,4%), kujawsko-pomorskim (52,5%) i mazowieckim (52,3%); najmniejszy – w: wielkopolskim (38,5%), lubuskim (39,2%), śląskim (42,9%) i pomorskim (44,6%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 184,1 tys. stanowiły osoby **do 30 roku życia**. Udział tej grupy wyniósł 23,5% (o 1,2 p. proc. więcej niż przed rokiem) – największy notowano w województwach: lubelskim (27,0%), wielkopolskim (25,7%), pomorskim (25,4%) oraz kujawsko-pomorskim, małopolskim i świętokrzyskim (po 25,1%); najmniejszy – w: dolnośląskim (20,0%), łódzkim (21,2%), zachodniopomorskim (21,3%) i śląskim (21,4%).

W kategorii **osób powyżej 50 roku życia** liczba bezrobotnych wynosiła 209,3 tys. osób, co stanowiło 26,7% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych (spadek o 0,4 p. proc. w porównaniu z końcem czerwca 2022 r.). Największy udział tej grupy bezrobotnych odnotowano w województwach: opolskim (29,6%), dolnośląskim (29,2%), łódzkim (29,1%) i zachodniopomorskim (28,8%); najmniejszy – w: lubelskim (24,0%), kujawsko-pomorskim (24,4%), pomorskim (24,8%) i podkarpackim (24,9%).

Wykres 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według wybranych grup wieku w 2023 r. (zmiana w skali roku) stan w dniu 30 czerwca

Chart 4. Number of registered unemployed persons by selected age groups in 2023 (annual change) as of 30 June

Liczba bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej** wyniosła 9,8 tys. Najwięcej bezrobotnych pobierało świadczenia w województwach: kujawsko-pomorskim (1,5 tys.), dolnośląskim (1,2 tys.) i śląskim (1,0 tys.); najmniej – w lubelskim (76 osób) i zachodniopomorskim (116 osób). Udział tej grupy bezrobotnych był nieco większy niż przed rokiem (1,3%). Największy odnotowano w: kujawsko-pomorskim (2,8%), dolnośląskim i warmińsko-mazurskim (po 2,4%), a najmniejszy – w lubelskim (0,1%) i zachodniopomorskim (0,3%).

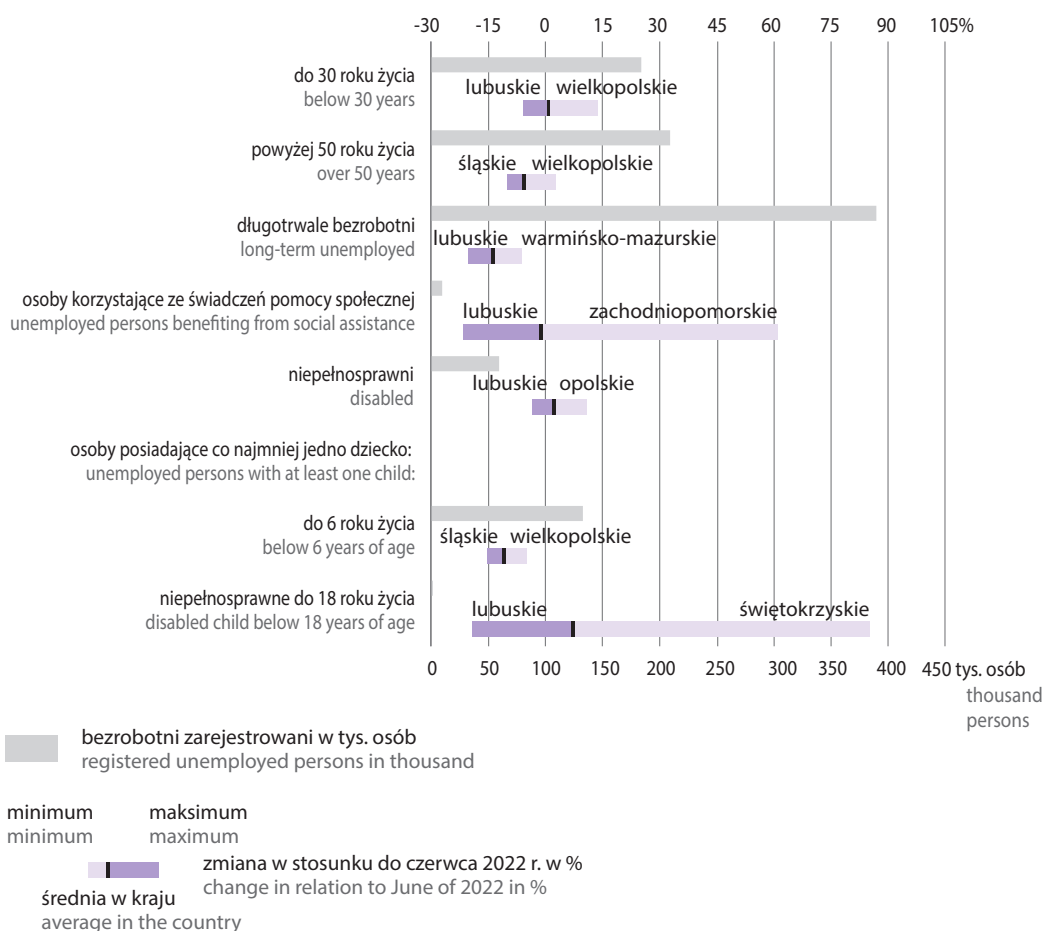
Liczba osób bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 133,1 tys. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w skali roku o 1,3 p. proc. i wyniósł 17,0%; największy był w województwach: pomorskim (20,2%), kujawsko-pomorskim (20,0%) i warmińsko-mazurskim (19,2%); najmniejszy – w: podlaskim (14,6%), mazowieckim i śląskim (po 14,8%) oraz łódzkim (15,2%).

Bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** stanowili 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w kraju. Ich liczba w końcu czerwca 2023 r. wyniosła 1,7 tys.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 59,7 tys. stanowiły osoby **niepełnosprawne** (o 2,2% więcej niż przed rokiem). Niepełnosprawni stanowili 7,6% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w kraju. Największy udział tej grupy odnotowano w województwach: lubuskim (10,1%), pomorskim (9,6%) i dolnośląskim (9,3%); najmniejszy – w: kujawsko-pomorskim (5,4%), zachodniopomorskim (5,8%) i mazowieckim (5,9%).

Wykres 5. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy^a w 2023 r. Stan w dniu 30 czerwca

Chart 5. Number of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market^a in 2023 As of 30 June

a W podziale na kategorie bezrobotnych 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.
 a The division by categories of unemployed may indicate one person more than once.

W okresie styczeń–czerwiec 2023 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wzrosła o 1,7% i wyniosła 623,4 tys. Wzrost wystąpił w 12 województwach od 5,6% w lubuskim do 0,9% w świętokrzyskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek od 5,3% w lubelskim do 0,4% w dolnośląskim.

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (485,6 tys. osób; o 5,2% więcej niż w analogicznym okresie 2022 r.) – ich udział w zbiorowości nowo zarejestrowanych wyniósł 77,9% (o 2,6 p. proc. więcej niż przed rokiem), od 83,1% w warmińsko-mazurskim do 72,7% w małopolskim.

W analizowanym okresie zarejestrowano także więcej bezrobotnych: absolwentów oraz zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (po 16,6%), rejestrujących się po raz kolejny (o 5,2%), osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 2,0%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 1,7%). Mniejsza niż przed rokiem była liczba rejestrujących się cudzoziemców (o 43,7%), dotychczas niepracujących (o 22,0%) oraz długotrwale bezrobotnych (o 14,0%).

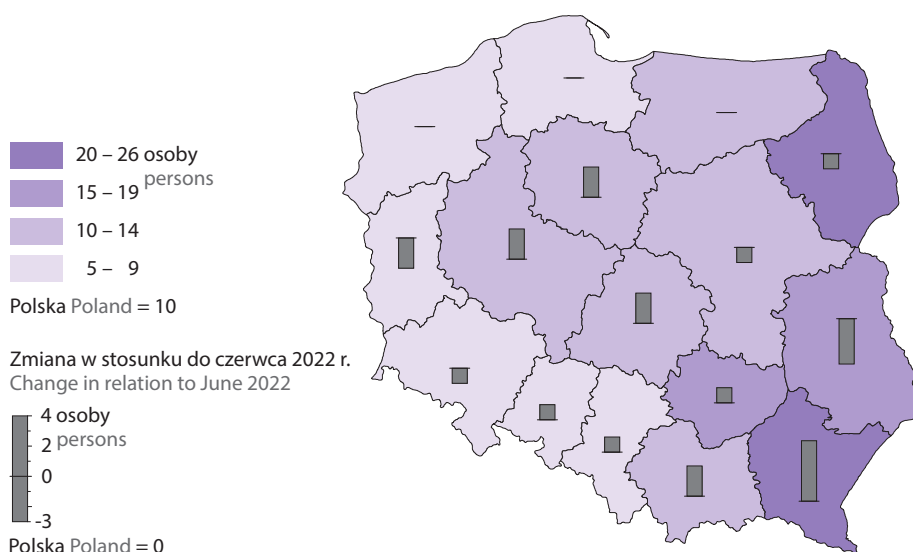
W ciągu sześciu miesięcy 2023 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 652,2 tys. osób, tj. o 5,5% mniej niż przed rokiem. Głównym powodem wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy. Osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy stanowiły 52,2% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych – od 61,5% w opolskim do 47,7% w lubuskim.

W końcu czerwca 2023 r. najwyższą stopę napływu bezrobotnych odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (1,0%), a następnie – w: podkarpackim i świętokrzyskim (po 0,9%), kujawsko-pomorskim i lubelskim (po 0,8%), najniższą – w mazowieckim i wielkopolskim (po 0,4%), przy średniej dla kraju 0,6%.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy (76,9 tys.) była o 7,4% mniejsza niż w analogicznym okresie 2022 r. (wobec spadku o 8,6% przed rokiem). W końcu czerwca 2023 r. **na 1 ofertę pracy**, podobnie jak przed rokiem, przypadało 10 osób bezrobotnych. Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwach: lubuskim (5 osób na 1 ofertę pracy), dolnośląskim i śląskim (po 6), pomorskim (7 osób), opolskim i zachodniopomorskim (po 8); najmniej sprzyjająca – w: podkarpackim (26 osób na 1 ofertę pracy), podlaskim (20), lubelskim i świętokrzyskim (po 16).

Mapa 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy w 2023 r. Stan w dniu 30 czerwca

Map 2. Number of registered unemployed persons per one job offer in 2023 As of 30 June

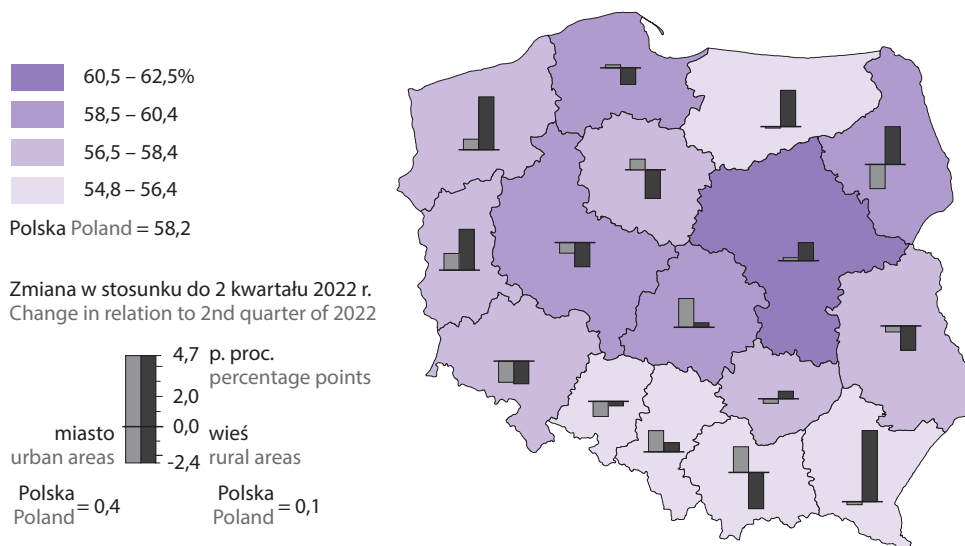

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w 2 kwartale 2023 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 17 293 tys. (wzrost o 69 tys., tj. o 0,4% w porównaniu z 2 kwartałem 2022 r.). Zwiększenie liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 7 województwach – największe w: podkarpackim (o 5,2%), lubuskim (o 3,0%) i zachodniopomorskim (o 2,9%). W świętokrzyskim liczba osób aktywnych zawodowo utrzymała się na poziomie sprzed roku. W pozostałych województwach wystąpił ubytek, największy w dolnośląskim i opolskim (odpowiednio o 2,4% i 2,0%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,2% i był o 0,3 p. proc. wyższy niż w 2 kwartale 2022 r. Wzrost odnotowano w 9 województwach – największy w: podkarpackim (o 2,7 p. proc.), zachodniopomorskim (o 1,7 p. proc.) i lubuskim (o 1,6 p. proc.). W pozostałych województwach wystąpił spadek: najgłębszy w dolnośląskim (o 1,4 p. proc.) i wielkopolskim (o 1,1 p. proc.). Najwyższą wartość współczynnika obserwowano w województwach: mazowieckim (62,5%), łódzkim, (60,2%) i wielkopolskim (59,8%); najniższą – w podkarpackim (54,8%) i opolskim (55,8%). Odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej zarówno kobiet (o 0,4 p. proc. do 51,2%), jak i mężczyzn (o 0,1 p. proc. do 65,8%). Współczynnik aktywności zarówno w miastach, jaki i na wsi, osiągnął wartość 58,2%, co w obu przypadkach oznaczało wzrost w porównaniu z 2 kwartałem 2022 r. (odpowiednio o 0,4 p. proc. i o 0,1 p. proc.).

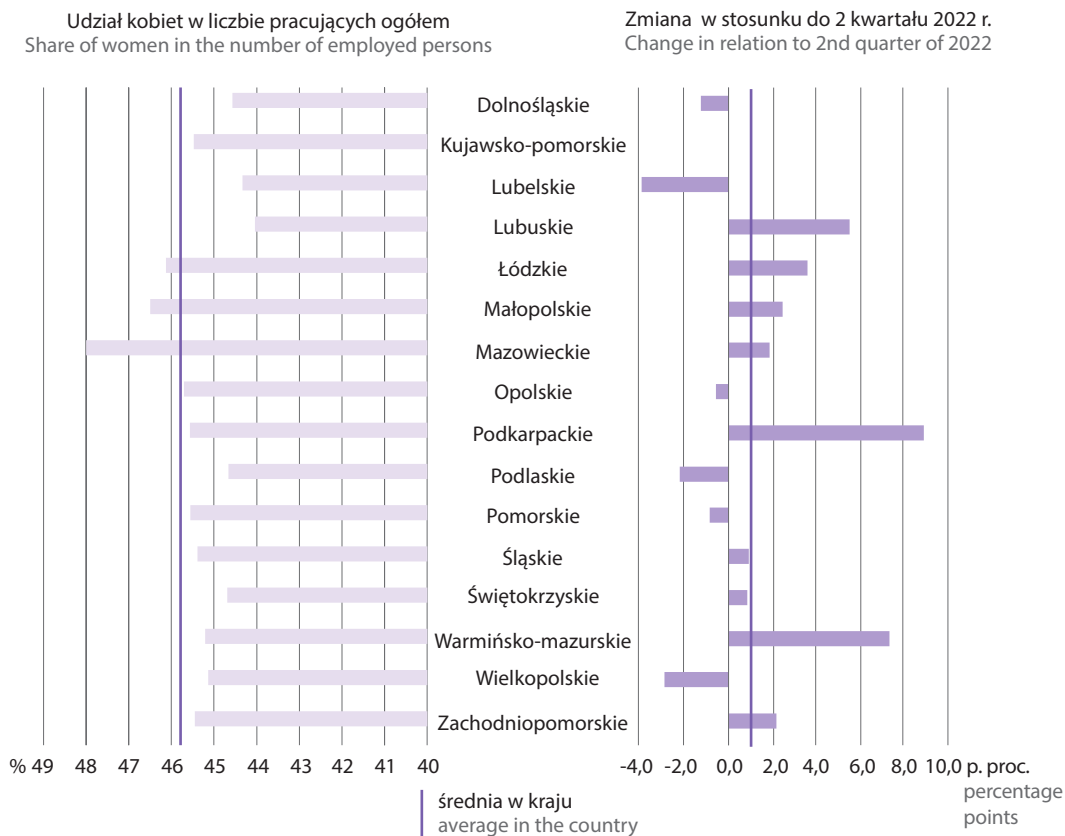
Mapa 3.
Map 3.

Współczynnik aktywności zawodowej w 2 kwartale 2023 r. i jego zmiany w podziale na miasto i wieś
Activity rate in 2nd quarter of 2023 and its changes by urban and rural areas

Liczba pracujących wyniosła 16 850 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 80 tys. (tj. o 0,5%). Wzrosła zarówno liczba pracujących kobiet (o 75 tys. do 7 712 tys.), jak i mężczyzn (o 4 tys. do 9 137 tys.). W skali roku zwiększenie liczby pracujących odnotowano w 7 województwach, w tym największe w: podkarpackim (o 5,3%), lubuskim (o 3,1%) oraz warmińsko-mazurskim (o 2,6%). Liczba pracujących w podlaskim utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach notowano spadek – od 2,3% w opolskim do 0,7% w pomorskim i świętokrzyskim.

Wykres 6. Udział kobiet w liczbie pracujących ogółem w 2 kwartale 2023 r.
 Chart 6. Share of women in the total number of employees in 2nd quarter of 2023

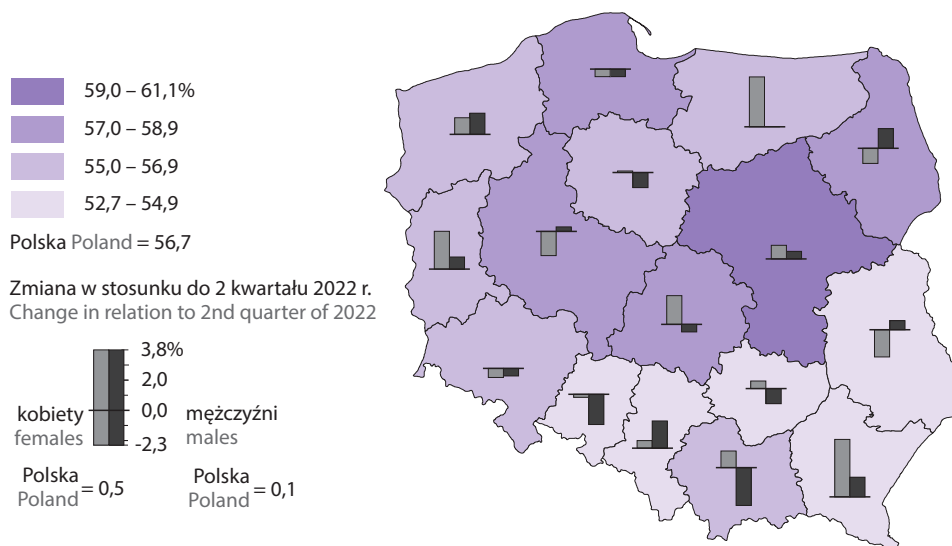

Wskaźnik zatrudnienia w 2 kwartale 2023 r. wzrósł w skali roku o 0,3 p. proc. do 56,7%. Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (61,1%), najniższą – w podkarpackim (52,7%). W 8 województwach notowano wzrost wskaźnika w skali roku, w tym największy w: podkarpackim (o 2,6 p. proc.), lubuskim (o 1,7 p. proc.), warmińsko-mazurskim (o 1,5 p. proc.) i zachodniopomorskim (o 1,3 p. proc.). W pozostałych województwach wskaźnik obniżył się – od 1,2 p. proc. w opolskim do 0,3 p. proc. w świętokrzyskim. Wskaźnik zatrudnienia kobiet wzrósł o 0,5 p. proc. do 49,8%; mężczyzn – o 0,1 p. proc. do 64,2%.

Mapa 4.
Map 4.

Wskaźnik zatrudnienia i zmiana liczby pracujących według płci w 2 kwartale 2023 r.

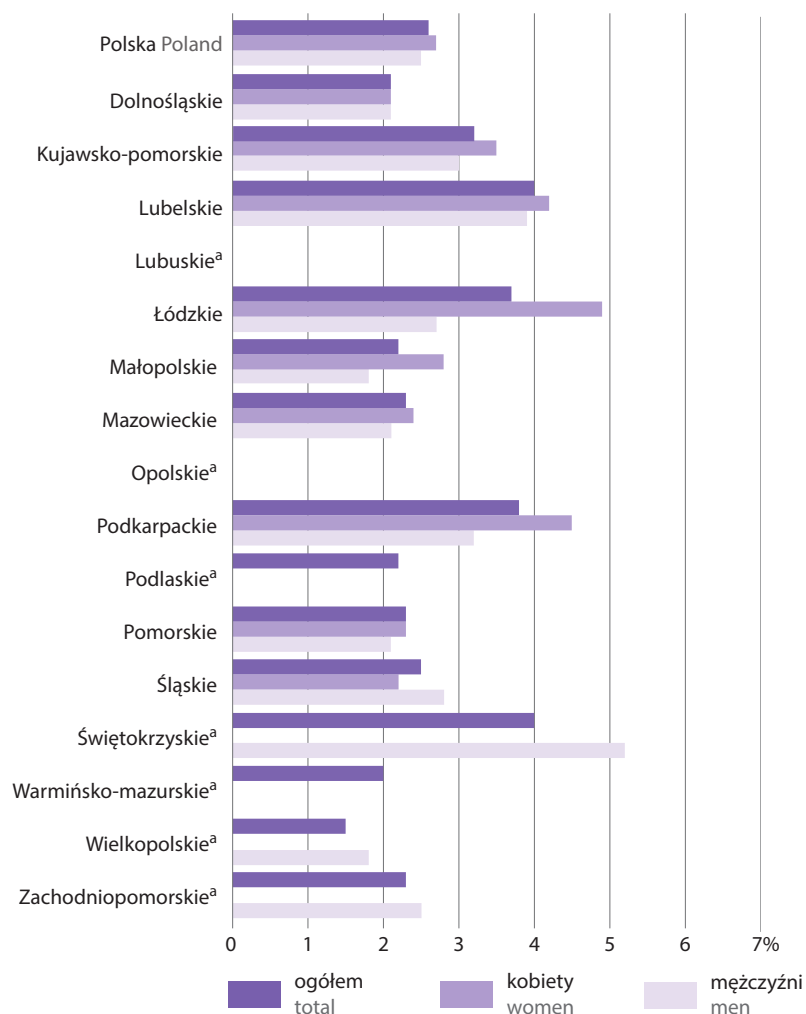
Employment rate and change in the number of employed persons by sex in 2nd quarter of 2023

W 2 kwartale 2023 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 443 tys. osób i w skali roku zmniejszyła się o 11 tys. osób (tj. o 2,4%). W województwach lubuskim i opolskim liczba bezrobotnych nie przekroczyła 10 tys., stąd – z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL – dane nie są publikowane. Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w 6 województwach – od 44,9% w dolnośląskim do 5,1% w lubelskim. W pozostałych 8 województwach nastąpił wzrost – od 41,7% w zachodniopomorskim do 3,1% w podkarpackim.

Stopa bezrobocia według BAEL w 2 kwartale 2023 r. utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła średnio 2,6%. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL dla województw lubuskiego i opolskiego nie została podana. Spadek stopy bezrobocia wystąpił w 7 województwach, najgłębszy w: dolnośląskim (o 1,6 p. proc.) i warmińsko-mazurskim (o 1,2 p. proc.). Stopa bezrobocia najwyraźniej wzrosła w: łódzkim i świętokrzyskim (po 0,7 p. proc.) oraz zachodniopomorskim (o 0,6 p. proc.).

Wykres 7. Stopa bezrobocia według BAEL w 2 kwartale 2023 r.
Chart 7. Unemployment rate according to LFS basis in 2nd quarter of 2023

^a Wartość stopy bezrobocia nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.
^a The value of unemployment rate cannot be displayed because of high sampling error.

Stopa bezrobocia **kobiet** w 2 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 2,7% (tj. o 0,3 p. proc. niższym niż przed rokiem). Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w województwie dolnośląskim (2,1%), najwyższa – w łódzkim (4,9%). Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia kobiet w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim nie została podana.

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 2,5% i w skali roku wzrosła o 0,2 p. proc. Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w małopolskim i wielkopolskim (po 1,8%); najwyższa – w świętokrzyskim (5,2%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia mężczyzn w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim nie została podana.

W 2 kwartale 2023 r. stopa bezrobocia **w miastach** wyniosła 2,5% (podobnie jak przed rokiem). Rozpiętość wskaźnika kształtowała się od 4,8% w lubelskim do 1,8% w małopolskim. Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia w miastach w województwach: lubuskim, opolskim, podkarpackim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie została podana. W 1 kwartale 2023 r. stopa bezrobocia **na wsi** zmniejszyła się w stosunku do 2 kwartału 2022 r.

o 0,1 p. proc. i kształtowała się na poziomie 2,7%. Najniższą wartość obserwowano w mazowieckim (2,5%), najwyższą – w podkarpackim (5,0%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia na wsi w województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, opolskim, podlaskim, śląskim, warmińsko-pomorskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim nie została podana.

Populacja **biernych zawodowo** zmniejszyła się w skali roku o 0,6% i wyniosła 12 427 tys. osób, co stanowiło 41,8% ogółu ludności w wieku 15–89 lat (42,1% w 2 kwartale 2022 r.). Zmniejszenie liczby osób biernych zawodowo odnotowano w 8 województwach – najgłębszy spadek wystąpił w podkarpackim (o 5,8%), a następnie – w lubuskim i zachodniopomorskim (po 3,8%) oraz łódzkim (o 3,1%); najmniejszy – w świętokrzyskim (o 0,7%). W pozostałych województwach notowano wzrost liczby biernych zawodowo od 3,5% w dolnośląskim do 0,3% w podlaskim.

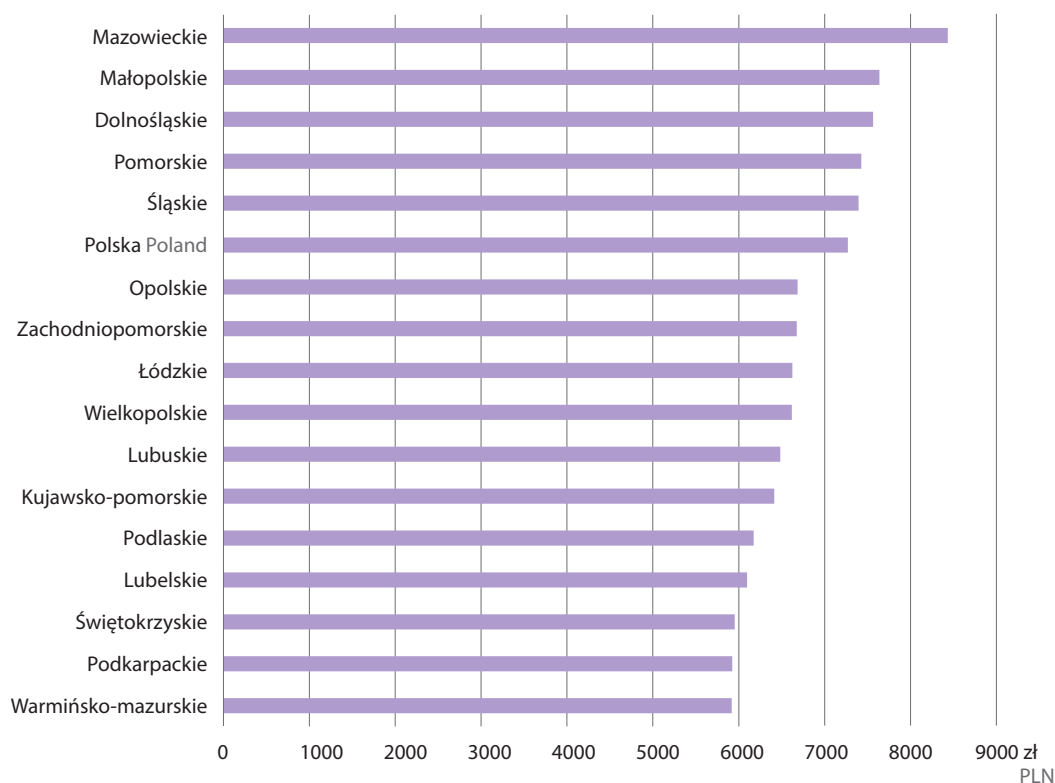
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w 2 kwartale 2023 r. wyniosła 764 (773 osoby przed rokiem). Ubytek odnotowano w 6 województwach, najgłębszy w podkarpackim (z 997 do 896 osób), warmińsko-mazurskim (z 871 do 820 osób) i zachodniopomorskim (z 827 do 786 osób). W województwie podlaskim relacja utrzymała się na poziomie sprzed roku (741 osób), a w pozostałych zwiększyła się, najbardziej w lubelskim (z 811 do 834 osób). Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących wystąpiła w województwie mazowieckim (na 1 000 osób pracujących przypadało tu 637 osób niepracujących); najmniej korzystna – w podkarpackim (896). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, w województwach lubuskim i opolskim dla 2 kwartału zarówno dla 2022 r., jak i roku bieżącego, relacja niepracujących do pracujących nie została obliczona.

Wynagrodzenia Wages and salaries

W 1 półroczu 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 7 271,88 zł i było o 12,7% wyższe niż w analogicznym okresie 2022 r. (podobnie jak przed rokiem). Zwiększenie wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach – największe w lubelskim (o 14,7%), a następnie w: lubuskim (o 14,3%) oraz małopolskim i śląskim (po 14,0%); najmniejsze – w podlaskim i pomorskim (odpowiednio o 10,5% i o 10,8%).

Wykres 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 1 półroczu 2023 r.
Chart 8. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in the 1st half of 2023

Najwyższy poziom wynagrodzeń wciąż utrzymywał się w województwie mazowieckim (116,0% średniej krajowej). Wynagrodzenia wyższe niż średnio w Polsce odnotowano również w: małopolskim (o 5,0%), dolnośląskim (o 4,0%), pomorskim (o 2,1%) i śląskim (o 1,7%). Najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 18,6% mniej niż średnio w kraju). W grupie województw o najniższym wynagrodzeniu znalazły się także podkarpackie, świętokrzyskie, lubelskie i podlaskie (odpowiednio o: 18,5%, 18,1%, 16,2%, i 15,1% mniej niż średnio w kraju).

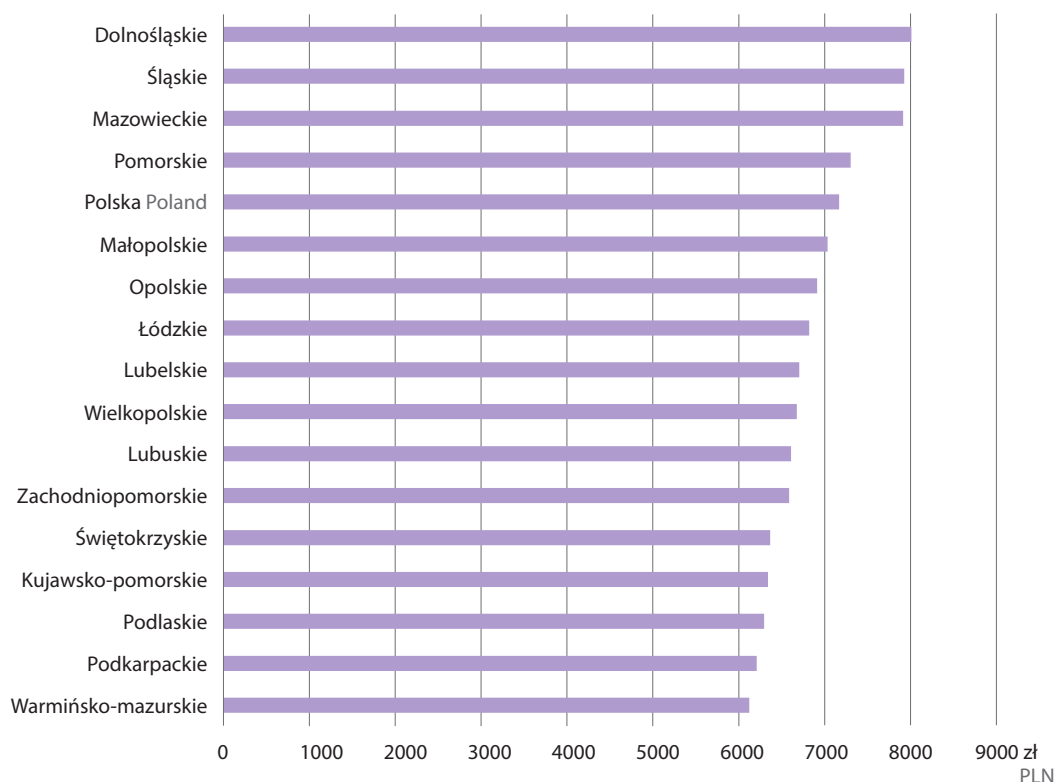
¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, poprawiła się w 9 województwach (od 1,5 p. proc. w lubelskim do 0,2 p. proc. w warmińsko-mazurskim). W pozostałych pogorszyła się – od 1,8 p. proc. w pomorskim do po 0,4 p. proc. w podkarpackim i zachodniopomorskim.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,1 p. proc. i wyniosła 34,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w okresie styczeń–czerwiec 2023 r. wyniosło 7 163,32 zł i było 12,0% wyższe niż w 1 półroczu ub. roku (przed rokiem wzrost o 11,1%). Wzrost wystąpił we wszystkich województwach, w tym największy w lubelskim (o 16,0%), a następnie w: śląskim (o 14,9%), podkarpackim (o 13,1%) i świętokrzyskim (o 12,9%). Najmniej przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle zwiększyły się w pomorskim (o 9,3%) oraz dolnośląskim i zachodniopomorskim (po 9,8%).

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w 1 półroczu 2023 r.
Chart 9. Average monthly gross wages and salaries in industry in the 1st half of 2023

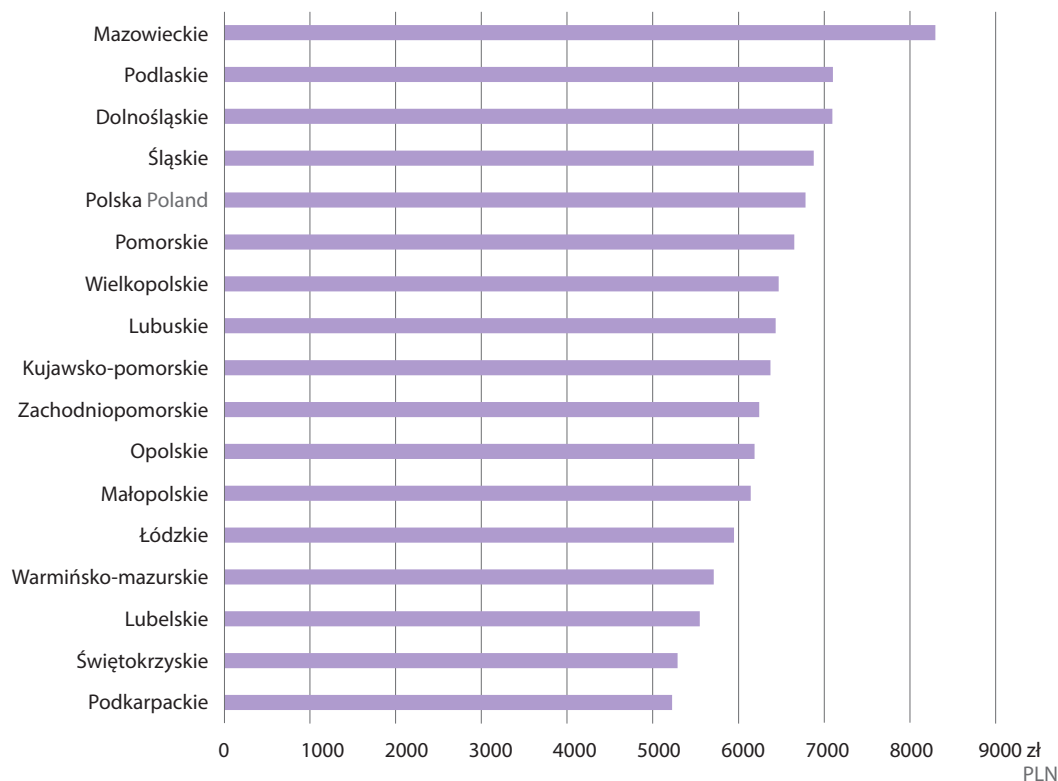
Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: dolnośląskim (o 11,8%), śląskim (o 10,6%), mazowieckim (o 10,4%) oraz pomorskim (o 1,9%). W pozostałych województwach kształtowały się poniżej średniej krajowej; najniższe nadal notowano w warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 14,6% i 13,4% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 9 województwach; najwyraźniej – w lubelskim o 3,2 p. proc. i śląskim o 2,8 p. proc. W pozostałych województwach uległa pogorszeniu, w największym stopniu w pomorskim o 2,5 p. proc. i dolnośląskim do 2,3 p. proc.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zmniejszyła się o 2,3 p. proc. i wyniosła 26,4 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w okresie styczeń–czerwiec br. wyniosło 6 781,22 zł i było o 7,5% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 13,2%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 15 województwach, największy w lubuskim (o 21,4%), a następnie w: śląskim (o 15,6%), kujawsko-pomorskim (o 14,6%) i zachodniopomorskim (o 14,4%); najmniejszy – w: podlaskim (o 4,0%), pomorskim (o 5,2%) i podkarpackim (o 5,3%). W porównaniu z 1 półroczem 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie zmniejszyło się w mazowieckim o 0,9%.

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w 1 półroczu 2023 r.
Chart 10 Average monthly gross wages and salaries in construction in the 1st half of 2023

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie – 122,4% średniej krajowej. W kolejnych pod względem wysokości wynagrodzeń województwach: podlaskim, dolnośląskim i śląskim, płace były wyższe niż przeciętnie w kraju odpowiednio o 4,7%, 4,6% i 1,4%. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najniższe w: podkarpackim (o 22,9%) i świętokrzyskim (o 22,0%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 11 województwach, w tym najbardziej w lubuskim (10,9 p. proc.), śląskim (o 7,1 p. proc.), kujawsko-pomorskim (o 5,8 p. proc.) i zachodniopomorskim (o 5,6 p. proc.). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się; najbardziej – w mazowieckim (o 10,3 p. proc.), podlaskim (o 3,5 p. proc.) i pomorskim (o 2,2 p. proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 45,3 p. proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku była niższa o 12,2 p. proc.

Emerytury i renty¹

Retirement and other pensions

Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 1 półroczu 2023 r. była wyższa niż przed rokiem. Obserwano wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przy zmniejszeniu liczby osób pobierających świadczenia dla rolników indywidualnych. W skali roku zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych. Tempo wzrostu obu kategorii świadczeń było wyraźnie wyższe niż przed rokiem.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w 1 półroczu 2023 r. wynosiła 9 301,2 tys. osób i była o 0,6% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku. Wzrost liczby emerytów i rencistów obserwowano w 15 województwach – największy w: podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 0,9%) oraz mazowieckim, pomorskim i wielkopolskim (po 0,8%); nieznaczny ubytek odnotowano w opolskim i śląskim.

Wykres 11. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 1 półroczu 2023 r.
Chart 11. Average number of retirees and pensioners in the 1st half of 2023

¹ Informacje w podziale na województwa prezentowane są bez emerytur i rent wypłacanych przez: Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

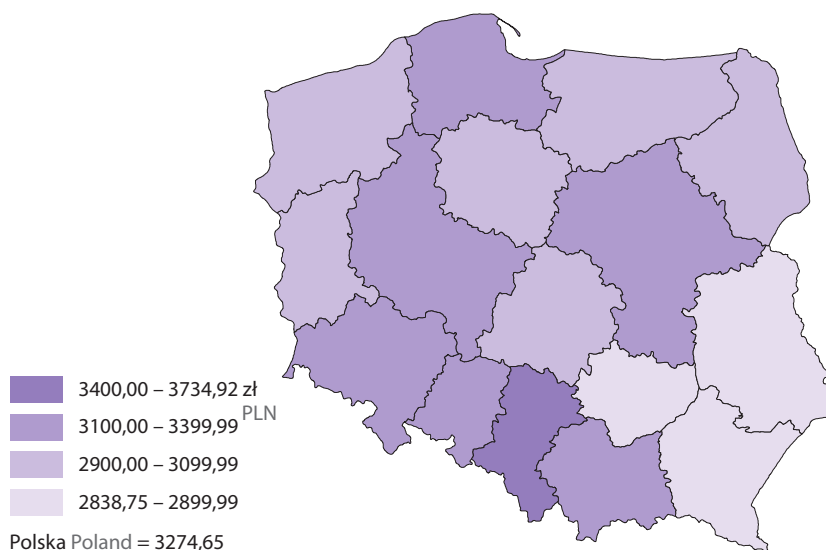
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 8 322,2 tys. osób (o 0,9% więcej niż w 1 półroczu 2022 r.). Wzrost liczby pobierających świadczenia w tym systemie odnotowano w 15 województwach – od 2,1% w podlaskim do 0,3% w opolskim. Zmniejszenie o 0,1% liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych notowano w województwie śląskim.

W ujęciu rocznym liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się o 2,2% do poziomu 979,0 tys. osób. Ubytek obserwowano we wszystkich województwach – od 3,5% w śląskim do 0,8% w wielkopolskim.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 1 półroczu 2023 r. ukształtowała się na poziomie 3 274,65 zł i była o 16,3% wyższa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – od 17,1% w lubuskim do 15,1% w śląskim. Emerytury i renty wyższe niż przeciętnie w kraju wypłacono w śląskim (o 14,1%) i mazowieckim (o 2,1%). Najniższe przeciętne emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wypłacono w podkarpackim (o 13,3% mniej niż średnio w kraju), a następnie – w: świętokrzyskim, lubelskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim (odpowiednio mniej o: 12,5%, 11,6%, 11,1% oraz 10,4%).

Mapa 5. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 1 półroczu 2023 r.

Map 5. Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in the 1st half of 2023

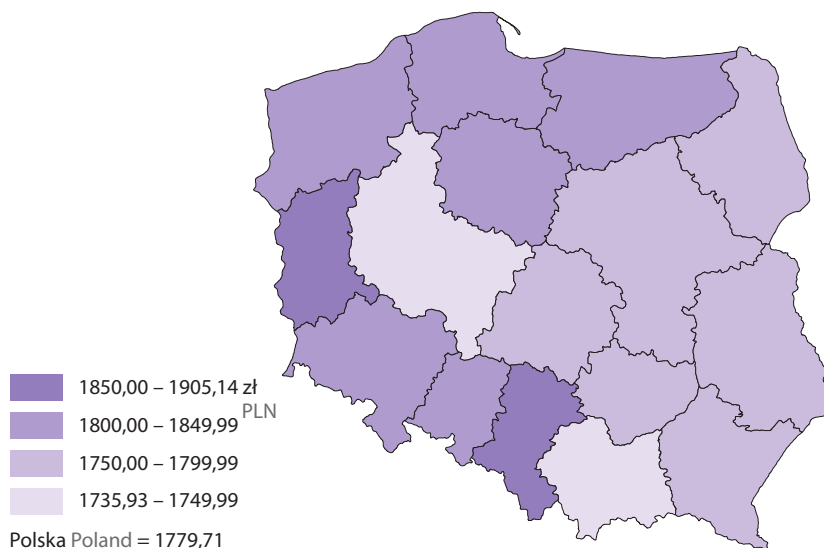

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się i w 1 półroczu 2023 r. i wynosiła 27,4 p. proc. (wobec 28,9 p. proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 1 półroczu 2023 r. wynosiła 1 779,71 zł i w skali roku zwiększyła się o 20,1%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach – od 20,9% w pomorskim do 18,2% w śląskim. W 10 województwach przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto rolników indywidualnych były wyższe niż średnia w kraju, w tym najwyższe – w śląskim (o 7,0%) i lubuskim (o 6,6%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w: małopolskim, wielkopolskim i mazowieckim (odpowiednio o: 2,5%, 2,1% i 1,0% mniej niż średnio w kraju).

Mapa 6.
Map 6.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 1 półroczu 2023 r.
Average monthly gross retirement and other pension for farmers in the 1st half of 2023

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i w 1 półroczu 2023 r. i wynosiła 9,5 p. proc. (wobec 11,1 p. proc. przed rokiem).

Ceny Prices

W 1 półroczu 2023 r. utrzymał się wysoki wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Tempo wzrostu było wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, ale nieco słabsze niż w 2 półroczu 2022 r. Od marca br. dynamika cen stopniowo słabła, a w czerwcu wzrost cen w porównaniu z czerwcem 2022 r. był najmniejszy od ponad roku.

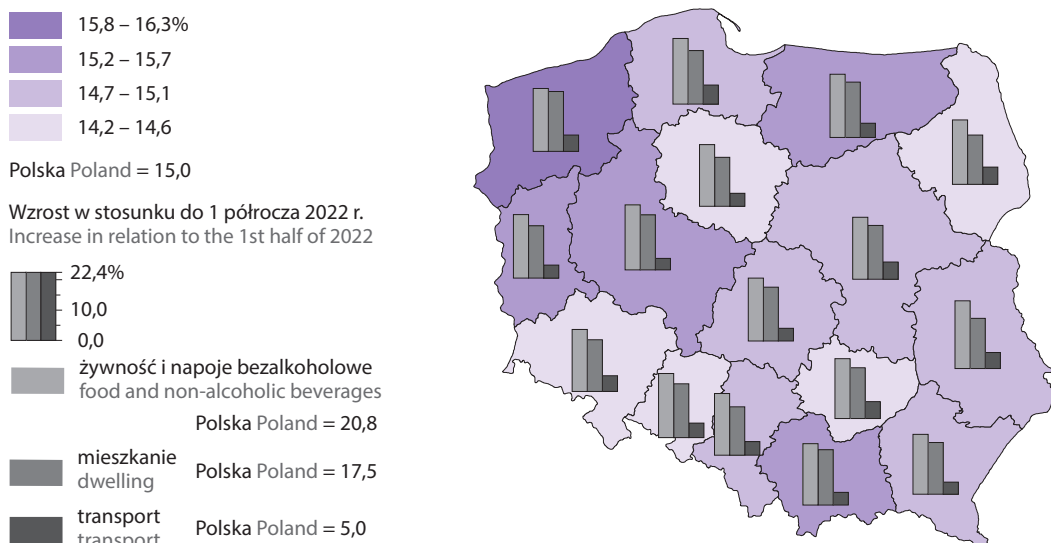
W tempie szybszym niż przeciętnie rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkania. Nieco wolniej wzrosły ceny związane z rekreacją i kulturą, edukacją oraz zdrowiem. Najmniej wzrosły ceny związane z transportem.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu br. wzrosły o 15,0% w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (wobec 11,8% w 1 półroczu 2022 r.). Powyżej średniego wzrostu w kraju zwiększyły się ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 20,8%) oraz towarów i usług w zakresie mieszkania (o 17,5%). Wzrosły ceny związane z rekreacją i kulturą (o 14,9%), edukacją (o 13,9%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,7%), związanych ze zdrowiem (o 10,0%) oraz ceny odzieży i obuwia (o 7,4%). Najmniej zwiększyły się ceny związane z transportem (o 5,0%).

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 5,54 p. proc.) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (które podwyższyły go o 4,35 p. proc.), w tym z użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośnikami energii (które podwyższyły go o 3,66 p. proc.).

Mapa 7. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 1 półroczu 2023 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 7. Prices of consumer goods and services in 1st half of 2023 change to the same period of the previous year

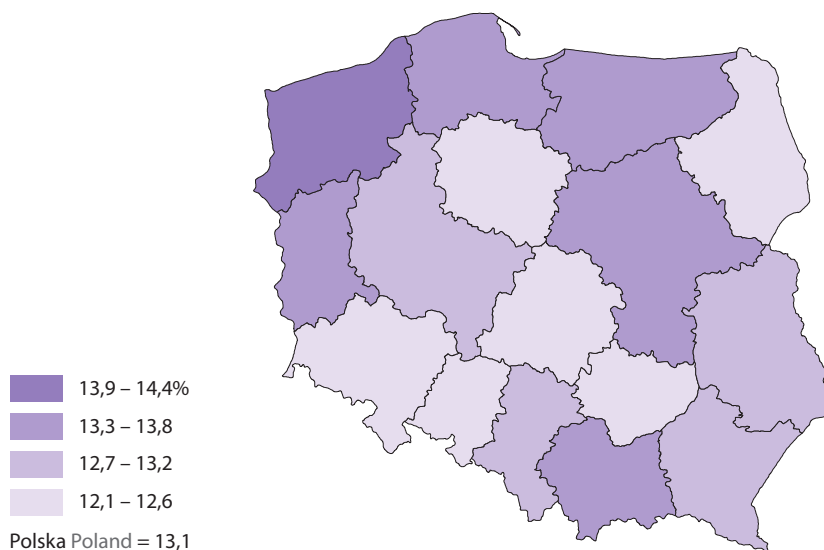
W 2 kwartale 2023 r. w porównaniu z 2 kwartałem ub. roku we wszystkich województwach odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w granicach od 14,4% w zachodniopomorskim do 12,1% w świętokrzyskim, przy średnim w kraju 13,1%. Wzrost cen wyższy niż średnio w kraju, poza województwem zachodniopomorskim, obserwowano również w: lubuskim (13,8%), małopolskim (13,6%), warmiń-

sko-mazurskim (13,5%), mazowieckim (13,4%), pomorskim (13,3%), podkarpackim i wielkopolskim (po 13,2%).

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2 kwartale miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 5,03 p. proc.) oraz związane z mieszkaniem (które podwyższyły go o 3,81 p. proc.), szczególnie użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośnikami energii (które podwyższyły go o 3,17 p. proc.). Spadek cen w zakresie transportu obniżył natomiast wskaźnik cen ogółem o 0,31 p. proc.

Mapa 8. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

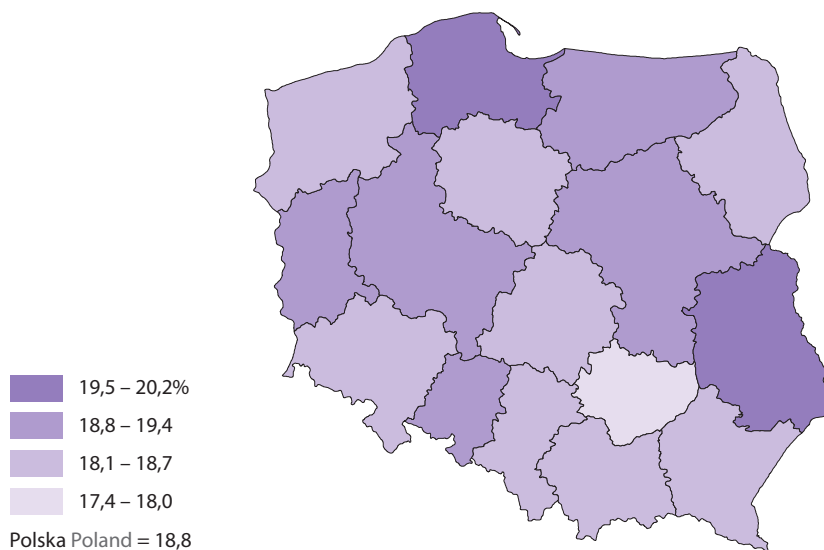
Map 8. Prices of consumer goods and services in 2nd quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Cen **żywności i napojów bezalkoholowych** w 2 kwartale br. zwiększyły się w skali roku 18,8%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach, w tym w stopniu wyższym niż średnio w kraju w: lubelskim (20,2%), pomorskim (19,9%), wielkopolskim (19,4%), opolskim i warmińsko-mazurskim (po 19,1%), lubuskim i mazowieckim (po 18,9%). Najmniej wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych w świętokrzyskim (17,4%).

Mapa 9. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w 2 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 9. Prices of food and non-alcoholic beverages in 2nd quarter of 2023 change to the same period of the previous year

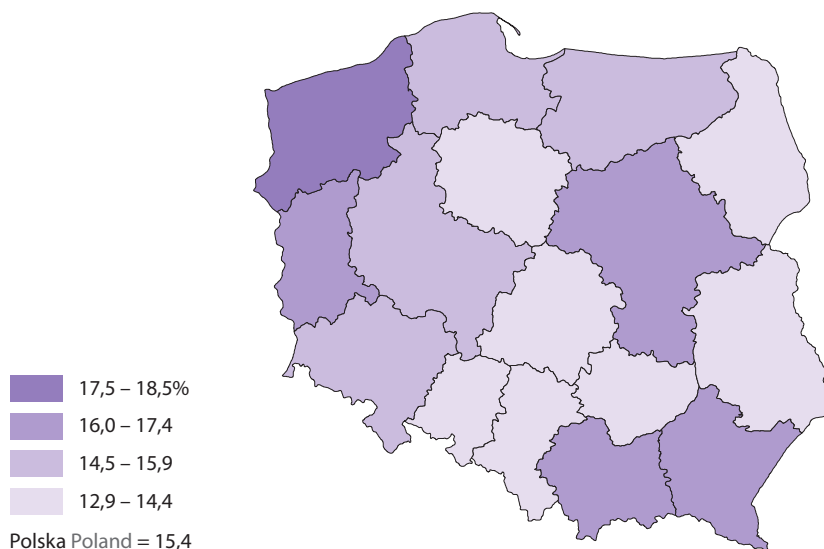
Ceny **odzieży oraz obuwia** były większe niż przed rokiem średnio o 7,8%. Wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w tym w: mazowieckim, zachodniopomorskim, śląskim, kujawsko-pomorskim, lubuskim, wielkopolskim, małopolskim i łódzkim był większy niż przeciętnie w kraju w granicach od 9,6% do 8,3%.

W 2 kwartale br. **ceny w zakresie mieszkania**¹ wzrosły w skali roku średnio o 15,4%; wzrost odnotowano we wszystkich województwach. Bardziej niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny w województwach: zachodniopomorskim (18,5%), małopolskim (17,3%), mazowieckim i podkarpackim (po 16,6%), lubuskim (16,1), pomorskim (15,9%), warmińsko-mazurskim (15,8%) i dolnośląskim (15,5%). Najmniejszy wzrost cen obserwowano w kujawsko-pomorskim (12,9%) i lubelskim (13,6%).

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Mapa 10. Ceny w zakresie mieszkania w 2 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

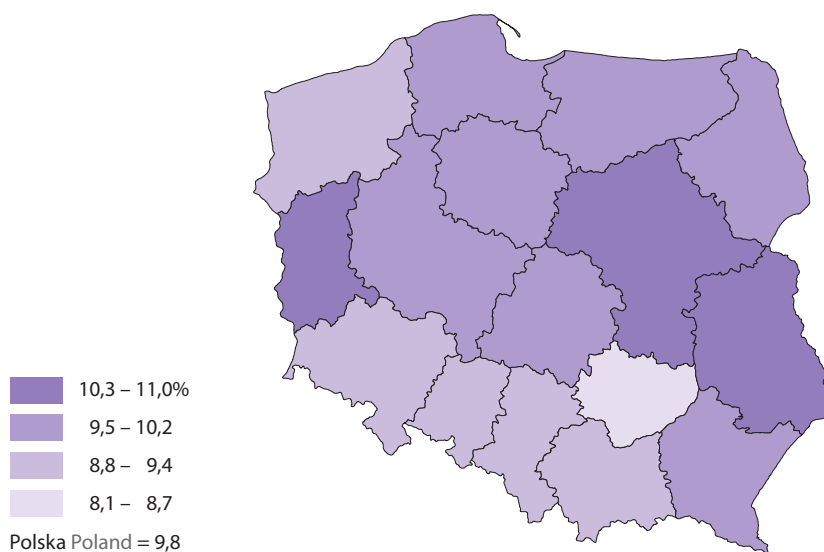
Map 10. Prices of dwelling in 2nd quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** były o 9,8% droższe niż w 2 kwartale ub. roku. Ceny wzrosły we wszystkich województwach, w tym w 6 w stopniu wyższym niż średnio w kraju: lubuskim (11,0%), lubelskim (10,5%), mazowieckim (10,4%), łódzkim, podkarpackim i warmińsko-mazurskim (po 10,0%). Najmniejsze podwyżki notowano w województwie świętokrzyskim (8,1%).

Mapa 11. Ceny w zakresie zdrowia w 2 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

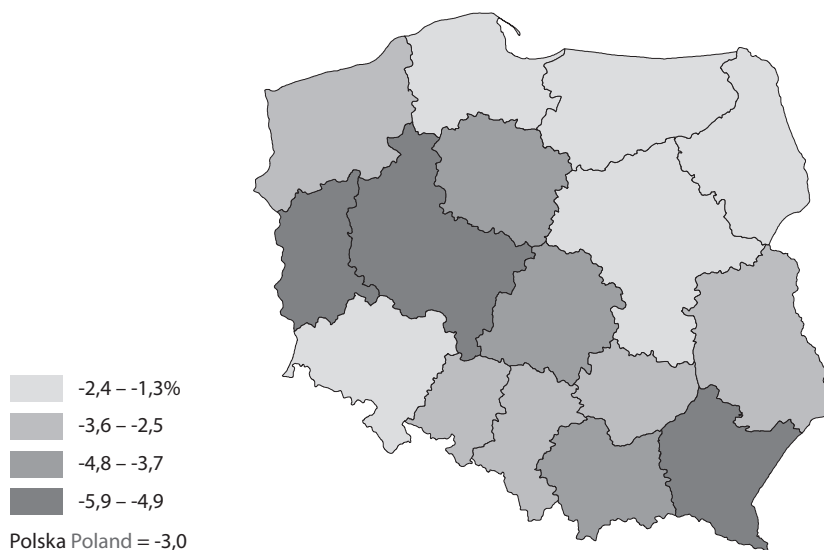
Map 11. Prices of health in 2nd quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** zmniejszyły się w skali roku średnio o 3,0%. Spadek cen notowano we wszystkich województwach, przy czym w 10 był głębszy niż średnio w kraju – od 5,9% w wielkopolskim do 3,1% w lubelskim. Najmniejszy spadek cen obserwowano w województwie podlaskim i pomorskim (po 1,3%).

Mapa 12. Ceny w zakresie transportu w 2 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 12. Prices of transport in 2nd quarter of 2023 change to the same period of the previous year

W 2 kwartale br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** były wyższe niż przed rokiem średnio o 13,5%. Wzrost cen notowano we wszystkich województwach od 15,6% w świętokrzyskim do 11,0% w pomorskim. Ceny związane z rekreacją i kulturą w większym stopniu niż średnio w kraju, poza województwem świętokrzyskim, wzrosły w 9 województwach: lubelskim (15,3%), małopolskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (po 14,8%), śląskim (14,1%), lubuskim i podlaskim (po 13,9%) oraz kujawsko-pomorskim (13,6%).

Wzrost cen towarów i usług związanych z **edukacją** wyniósł w skali roku o 13,7%. Wzrost wystąpił we wszystkich województwach od 17,3% w warmińsko-mazurskim do 11,6% w pomorskim.

W 2 kwartale 2023 r. w porównaniu z **1 kwartałem** wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych wyniósł 1,9%. Zwiększenie cen obserwowano we wszystkich województwach w granicach od 2,5% w mazowieckim do 1,0% w opolskim. Powyżej średniej wzrosły ceny odzieży i obuwia (o 6,1%; szczególnie w kujawsko-pomorskim o 8,2% i mazowieckim o 7,8%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 3,8%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,9%; szczególnie w warmińsko-mazurskim o 3,5% oraz kujawsko-pomorskim i mazowieckim po 3,3%) oraz związanych ze zdrowiem (o 2,8%, najbardziej w lubuskim o 4,5%). Wzrosły także ceny w zakresie rekreacji i kultury (o 1,4%), edukacji (0,9%) i w zakresie mieszkania (o 0,6%). Zmniejszyły się ceny towarów i usług związanych z transportem (o 2,4%), najgłębszy spadek notowano w województwie podkarpackim (o 4,6%), najmniejszy w mazowieckim (o 0,7%).

Budownictwo mieszkaniowe

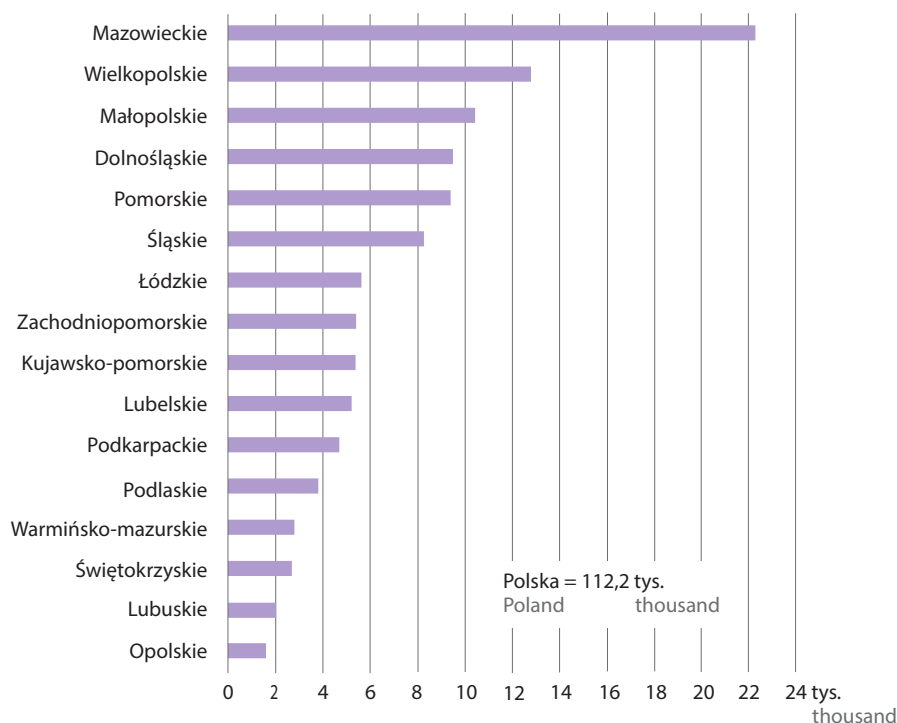
Residential construction

W 1 półroczu 2023 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w roku poprzednim. Wzrost odnotowano zarówno w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem i indywidualnym, jak i spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym i zakładowym łącznie. Znacznie mniej było mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 1 półroczu 2023 r. **oddano do użytkowania** 112,2 tys. mieszkań, tj. o 2,7% więcej niż w analogicznym okresie 2022 r. (przed rokiem wzrost o 3,6%). Wzrost wystąpił w 10 województwach, największy w mazowieckim (o 20,0%), a następnie w: lubelskim (o 16,3%), podlaskim (o 13,2%) i zachodniopomorskim (o 11,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek od 6,1% w małopolskim do 25,7% w lubuskim.

Najwięcej mieszkań do użytkowania oddano w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim i dolnośląskim, co stanowiło łącznie 49,1% ogółu oddanych mieszkań w kraju.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania w 1 półroczu 2023 r.
Chart 12. Dwellings completed in 1st half of 2023

Na wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania wpłynął wzrost liczby mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 3,1% do 64,7 tys.), odnotowany w 9 województwach, w tym największy w lubelskim (o 38,5%), a następnie w mazowieckim (o 30,1%), pomorskim (o 12,9%), podlaskim (o 9,9%). W pozostałych województwach wystąpił spadek od 4,4% w opolskim do 48,9% w lubuskim. W budownictwie indywidualnym oddano więcej mieszkań niż przed rokiem (o 1,7% do 45,6 tys.), wzrost wystąpił w 11 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 21,5%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano do użytkowania 1 843 mieszkania; o 15,8% mniej niż przed rokiem; najwięcej w mazowieckim (558).

W ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (z 57,5% do 57,7%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (z 41,1% do 40,7%). Oddane do użytkowania mieszkania spółdzielcze, komunalne, społeczne czynszowe oraz zakładowe stanowiły 1,6% ogólnej liczby mieszkań.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 93,7m² (przed rokiem 95,6 m²). Największe mieszkania budowano w województwach: podkarpackim (119,2 m²), opolskim (109,8 m²) i śląskim (105,2 m²), a najmniejsze w: zachodniopomorskim (81,0 m²), pomorskim (82,3 m²) i mazowieckim (88,0 m²). W budownictwie indywidualnym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 141,5 m², a w spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym i zakładowym łącznie – 49,2 m².

W 1 półroczu 2023 r. **wydano pozwolenia na budowę** 112,1 tys. mieszkań, tj. o 34,6% mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. Spadek odnotowano w 15 województwach, od 6,2% w łódzkim do 60,6% w warmińsko-mazurskim. Wzrost wystąpił jedynie w województwie podkarpackim (o 2,7%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych w 1 półroczu 2023 r. wydano pozwolenia na budowę 34,6 tys. mieszkań; najwięcej w mazowieckim (5 158 mieszkań, o 26,8% mniej niż przed rokiem), a najmniej w opolskim (620 mieszkania, o 31,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku).

Przemysł i budownictwo

Industry and construction

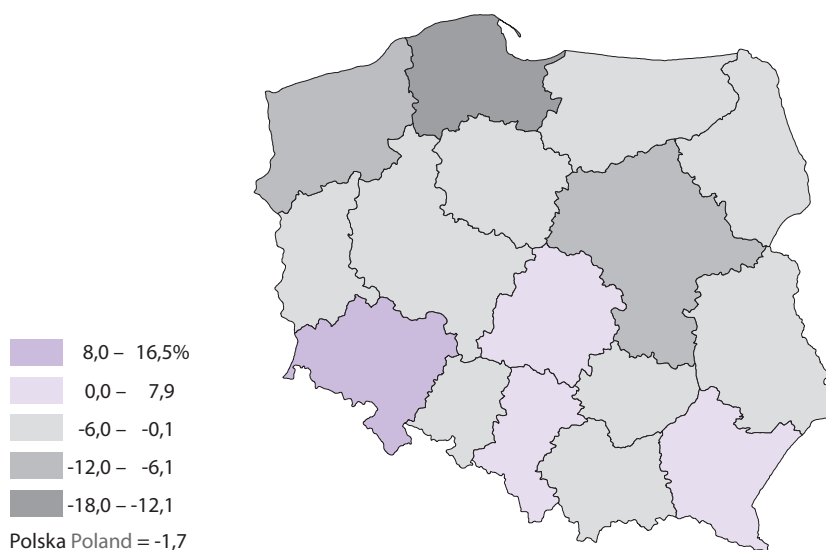
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w 1 półroczu 2023 r. była o 1,7% niższa niż w 1 półroczu 2022 r. (przed rokiem notowano wzrost o 13,6%).

W 1 półroczu 2023 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku o 10,4% wyższa (wobec wzrostu o 34,7% w 1 półroczu 2022 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w 1 półroczu 2023 r. była o 1,7% niższa niż w analogicznym okresie 2022 r. (przed rokiem wzrost o 13,6%). Spadek odnotowano w 12 województwach, najgłębszy – w pomorskim (o 18,0%), a następnie w mazowieckim (o 7,4%), zachodniopomorskim (o 6,3%) i kujawsko-pomorskim (o 4,8%), najmniejszy – w świętokrzyskim (o 1,0%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost od 16,5% w dolnośląskim do 2,8% w śląskim.

Mapa 13. Produkcja sprzedana przemysłu 1 półroczu 2023 r. (ceny stałe; 1 półrocze 2022=100)

Map 13. Sold production of industry in 1st half of 2023 (constant prices; 1st half 2022=100)

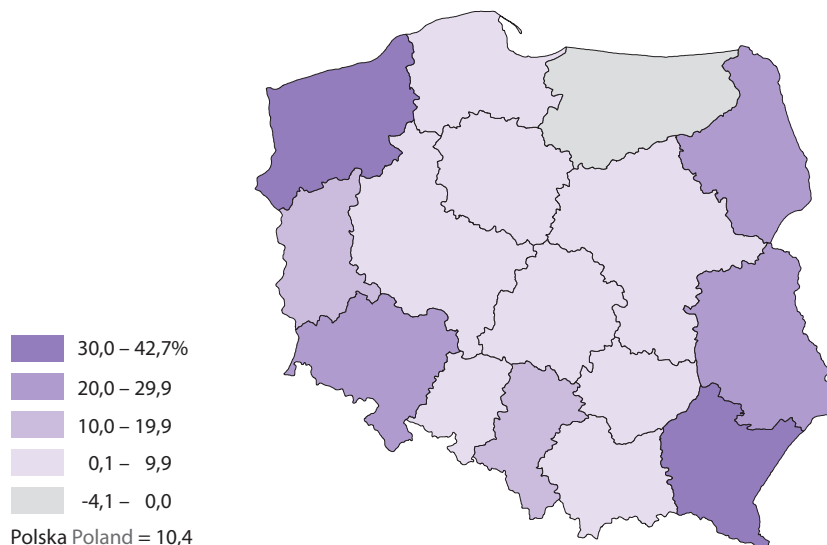

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 0,6%), notowany w 11 województwach, w tym najgłębszy w świętokrzyskim (o 3,1%), w którym odnotowano najmniejszy spadek produkcji przemysłowej. W województwie podkarpackim, gdzie produkcja sprzedana w przemyśle wzrosła o 3,1%, zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed roku. W pozostałych województwach wystąpił wzrost – największy w śląskim (o 0,9%), gdzie odnotowano najmniejszy wzrost produkcji przemysłowej.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) w 1 półroczu 2023 r. była o 10,4% wyższa w porównaniu z 1 półroczem ub. roku (kiedy notowano wzrost o 34,7%). Wzrost wystąpił w 15 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 42,7%), a następnie w podkarpackim (o 38,9%), lubelskim (o 29,9%), podlaskim (o 24,6%) i dolnośląskim (o 23,3%). Najmniejszy wzrost notowano w województwie małopolskim (o 2,9%). Produkcja sprzedana budownictwa była niższa niż przed rokiem w województwie warmińsko-mazurskim (o 4,1%).

Mapa 14. Produkcja sprzedana budownictwa w 1 półroczu 2023 r. (ceny bieżące; 1 półrocze 2022=100)

Map 14. Sold production of construction in 1st half of 2023 (constant prices; 1st half 2022=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (średnio w kraju o 0,8%), notowane w 12 województwach. Najgłębszy spadek wystąpił w województwie opolskim (o 5,9%), w którym produkcja sprzedana budownictwa wzrosła o 4,5%. W pozostałych województwach notowano zwiększenie zatrudnienia w budownictwie, największe w wielkopolskim (o 2,5%), w którym dynamika wzrostu produkcji sprzedanej budownictwa była wolniejsza niż średnio w kraju (8,8%).

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,4%) oraz nieco ponad połowę budownictwa (50,3%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw¹

Financial results of enterprises

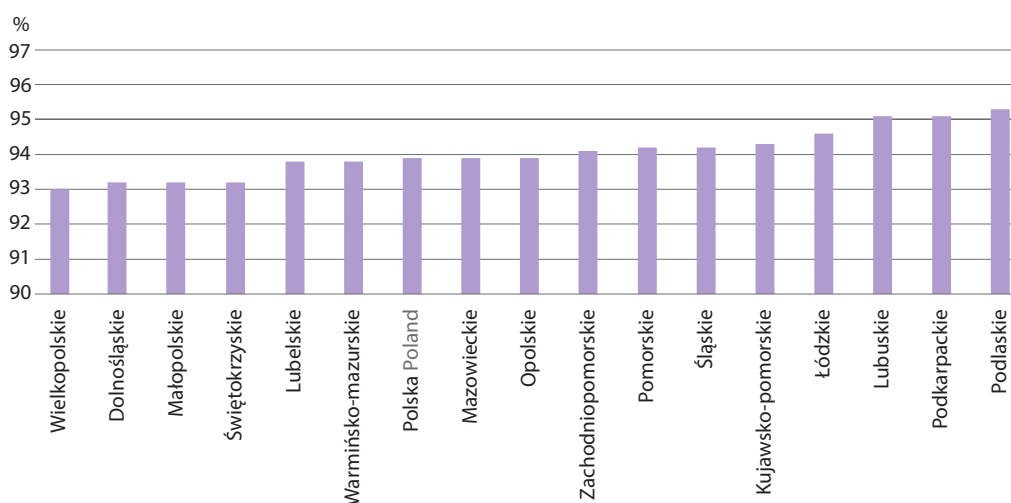
W 1 półroczu 2023 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były zbliżone od uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

Tempo wzrostu **przychodów ogółem** było wolniejsze od tempa wzrostu kosztów ogółem (odpowiednio o 11,5% i 12,3%), co wpłynęło na wzrost wskaźnika poziomu kosztów – z 93,2% przed rokiem do 93,9%. Wynik finansowy netto był niższy o 0,4% (wzrost zysku netto o 4,4%, wzrost straty netto o 33,4%), przy wzroście o 7,0% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,8% do 6,1%) i netto (z 5,7% do 5,1%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto pogorszył się w skali roku z 6,5% do 5,7%. Zmniejszył się zarówno udział jednostek rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,7 p. proc. do 75,7%), jak i ich udział w przychodach ogółem (o 5,5 p. proc. do 81,3%).

Niekorzystna relacja **przychodów ogółem i kosztów ogółem** odnotowana została w 13 województwach; w 11 tempo wzrostu przychodów było wolniejsze niż tempo wzrostu kosztów. W województwie kujawsko-pomorskim przy wzroście kosztów (o 2,4%) wystąpił spadek przychodów (o 0,3%), a w województwie pomorskim zmniejszyły się zarówno przychody, jak i koszty, przy czym odnotowano głębszy spadek przychodów (o 12,7%) niż kosztów (8,1%). W świętokrzyskim zarówno koszty, jak i przychody zwiększyły w skali roku się o 4,7%. W województwach mazowieckim i wielkopolskim tempo wzrostu kosztów było wolniejsze od tempa wzrostu przychodów.

Pogorszenie **wskaźnika poziomu kosztów** odnotowano w 13 województwach, głównie w: pomorskim (z 89,4% do 94,2%), podlaskim (z 92,2% do 95,3%), lubelskim (z 91,0% do 93,8%) oraz kujawsko-pomorskim (z 91,8% do 94,3%). W województwie świętokrzyskim wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku (93,2%), a poprawa wystąpiła w wielkopolskim (z 94,7% do 93,0%) i mazowieckim (z 94,3% do 93,9%).

Wykres 13. Wskaźnik poziomu kosztów w 1 półroczu 2023 r.
Chart 13. Cost level indicator in 1st half of 2023

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17 360 przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Wynik finansowy brutto zwiększył się w skali roku z 161 238,7 mln zł do 162 620,6 mln zł – o 0,9% (zysk brutto 191 964,2 mln zł, strata brutto 29 343,6 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 28 539,8 mln zł wzrosły w skali roku o 7,0%.

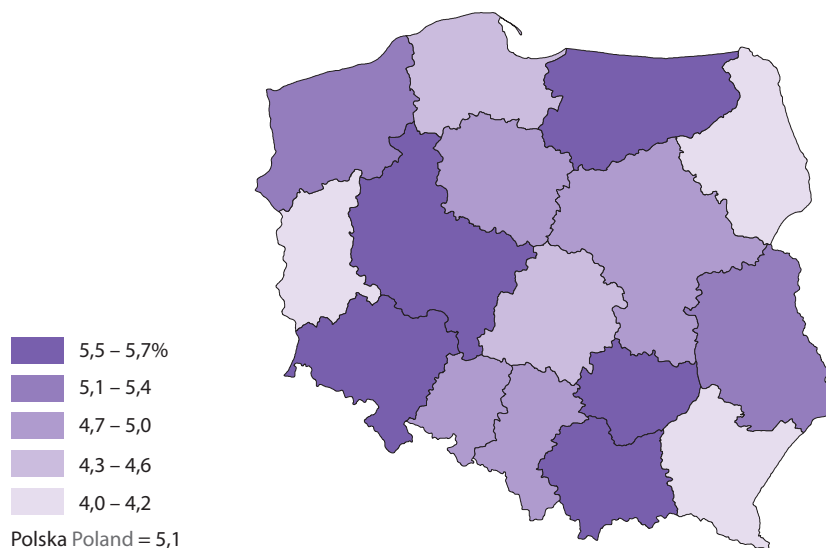
Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 134 080,8 mln zł (134 556,5 mln zł przed rokiem), zysk netto 163 607,8 mln zł, strata netto 29 527,0 mln zł.

W 8 województwach odnotowano spadek zarówno wartości wyniku finansowego brutto, jak i netto, przy czym w 7 tempo spadku wyniku finansowego netto było większe niż brutto (szczególnie w małopolskim, pomorskim i podkarpackim), w lubuskim wolniejsze było tempo spadku wyniku finansowego brutto. W województwach łódzkim i warmińsko-mazurskim wystąpił wzrost wyniku finansowego brutto przy spadku wyniku finansowego netto, natomiast w zachodniopomorskim odnotowano odwrotną sytuację, tj. wzrost wyniku netto przy spadku wyniku finansowego brutto. Wzrost wartości zarówno wyniku finansowego brutto, jak i netto odnotowano w 5 województwach, w tym w 4 tempo wzrostu wyniku finansowego brutto było wyższe niż wyniku finansowego netto (lubelskie, dolnośląskie, wielkopolskie i świętokrzyskie). W województwie mazowieckim wynik finansowy netto wzrósł w większym stopniu niż brutto.

W badanych podmiotach zarówno **wskaźnik rentowności obrotu brutto**, jak i **netto** zmniejszyły się w skali roku i wyniosły odpowiednio 6,1% (spadek o 0,7 p. proc.) i 5,1% (spadek o 0,6 p. proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 2,3 p. proc. (od 7,0% w wielkopolskim do 4,7% w podlaskim). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 1,7 p. proc. (od 5,7% w małopolskim i wielkopolskim do 4,0% w podkarpackim i podlaskim).

Mapa 15.
Map 15.

Wskaźnik rentowności obrotu netto w 1 półroczu 2023 r.
Net turnover profitability rate in 1st half of 2023

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zmniejszył się w skali roku o 0,8 p. proc. i wyniósł 5,7%. Pogorszenie wskaźnika odnotowano w 14 województwach, najgłębsze w lubelskim (z 9,7% do 6,3%), następnie w podlaskim (z 7,5% do 4,7%) oraz kujawsko-pomorskim (z 8,3% do 5,7%). Polepszenie wskaźnika odnotowano w wielkopolskim (z 5,8% do 7,5%) oraz w łódzkim (z 4,4% do 5,9%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach ogółem w 1 półroczu 2023 r. kształtował się następująco:

Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %		Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %	
	w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity		w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity
POLSKA	75,7	81,3			
Świętokrzyskie	77,8	90,0	Zachodniopomorskie	70,6	81,1
Podlaskie	77,6	89,2	Kujawsko-pomorskie	76,3	79,9
Lubelskie	73,2	88,5	Śląskie	76,3	79,1
Opolskie	75,8	88,2	Małopolskie	78,0	78,8
Wielkopolskie	77,0	85,3	Pomorskie	74,3	78,4
Warmińsko-mazurskie	72,8	84,7	Lubuskie	76,8	75,1
Dolnośląskie	74,6	82,9	Podkarpackie	81,5	72,5
Mazowieckie	74,6	82,5	Łódzkie	74,9	66,5

Udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych zmniejszył się w skali roku z 76,4% do 75,7%; spadek wystąpił w 11 województwach, najgłębszy w podlaskim, a następnie w kujawsko-pomorskim, małopolskim oraz w warmińsko-mazurskim. W województwie opolskim udział jednostek rentownych utrzymał się na poziomie sprzed roku, a w podkarpackim, świętokrzyskim, mazowieckim oraz śląskim wystąpił wzrost. Zmniejszył się również udział jednostek rentownych w przychodach z całokształtu działalności z 86,8% do 81,3%. Spadek odnotowano w 11 województwach – najgłębszy w łódzkim, a następnie w podkarpackim oraz pomorskim. W zachodniopomorskim udział pozostał na poziomie sprzed roku. Wzrost udziału wystąpił w: świętokrzyskim, lubelskim, opolskim i dolnośląskim.

Według danych nieostatecznych w 1 półroczu 2023 r. większy od notowanego przed rokiem był skup zbóż podstawowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), ziemniaków oraz mleka krowiego, natomiast mniej skupiono żywca rzeźnego.

Na rynku rolnym w czerwcu 2023 r., zarówno w obrocie targowiskowym jak i w skupie, średnie ceny zbóż były znacznie niższe niż w analogicznym okresie ub. roku. Również niższe były ceny skupu żywca wołowego, drobiowego i mleka krowiego. Wzrosły ceny ziemniaków. Wyższe były ceny skupu żywca wieprzowego.

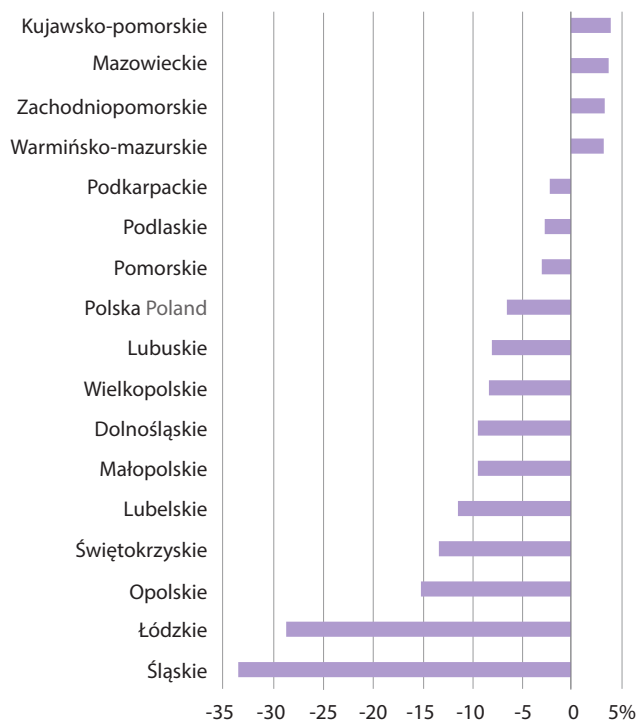
Według wstępnych danych w 1 półroczu 2023 r. skupiono 4753,6 tys. ton **zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 36,7% więcej niż w analogicznym okresie 2021 r. (wobec 4,5% spadku przed rokiem). W skali roku wzrost skupu obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 65,0% w podlaskim do 10,1% w opolskim. Najwięcej ziarna zbóż podstawowych do skupu dostarczyli producenci z województwa: wielkopolskiego (13,6% krajowego skupu) i kujawsko-pomorskiego (12,3%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie zbóż podstawowych kształtował się od 11,6% w dolnośląskim do 1,0% w małopolskim.

W 1 półroczu 2023 r. skupiono 491,5 tys. ton **ziemniaków** (dane nieostateczne), tj. o 6,0% więcej niż w tym samym okresie ub. roku. W ujęciu rocznym wzrost skupu obserwowano w 10 województwach, w granicach od 3-krotnego w podlaskim do 1,4% w warmińsko-mazurskim. Pozostałe województwa odnotowały spadek, w tym najgłębszy w lubuskim (o 28,7%) i dolnośląskim (o 17,7%). Najwięcej ziemniaków do skupu dostarczyli producenci z województw pomorskiego (32,6% krajowego skupu) i wielkopolskiego (20,6%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie ziemniaków kształtował się od 9,1% w łódzkim do 0,4% w podlaskim.

Według wstępnych danych skup **żywca rzeźnego** ogółem w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami; w wadze poubojowej ciepłej) w 1 półroczu 2023 r. wynosił 2 356,8 tys. ton i był o 6,4% niższy niż w analogicznym okresie 2022 r. W skali roku skupiono mniej zarówno żywca drobiowego, wołowego, jak i wieprzowego. Spadek skupu żywca rzeźnego obserwowano w 12 województwach, w granicach od 33,3% w śląskim do 2,1% w podkarpackim. W pozostałych województwach notowano wzrost skupu żywca rzeźnego, największy w kujawsko-pomorskim (o 4,0%). Najwięcej żywca rzeźnego ogółem do skupu dostarczyli producenci z województwa mazowieckiego (27,3% krajowego skupu), wielkopolskiego (17,3%) i łódzkiego (10,2%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie tego surowca kształtował się od 7,2% w kujawsko-pomorskim do 0,7% w podkarpackim.

Wykres 14. Skup żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso w 1 półroczu 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 14. Procurement of animals for slaughter in terms of meat in the 1st half of 2023 change to the same period of the previous year

W porównaniu z 1 półroczem ub. roku, skup **żywca wołowego** był o 11,9% mniejszy i wyniósł 186,1 tys. ton. Spadek skupu obserwowano w 13 województwach, w granicach od 63,1% w lubelskim do 0,5% w pomorskim. Wzrost wystąpił w małopolskim (o 13,1%), wielkopolskim (o 5,2%) i warmińsko-mazurskim (o 2,7%). Najwięcej żywca wołowego do skupu dostarczyli producenci z województw wielkopolskiego i mazowieckiego.

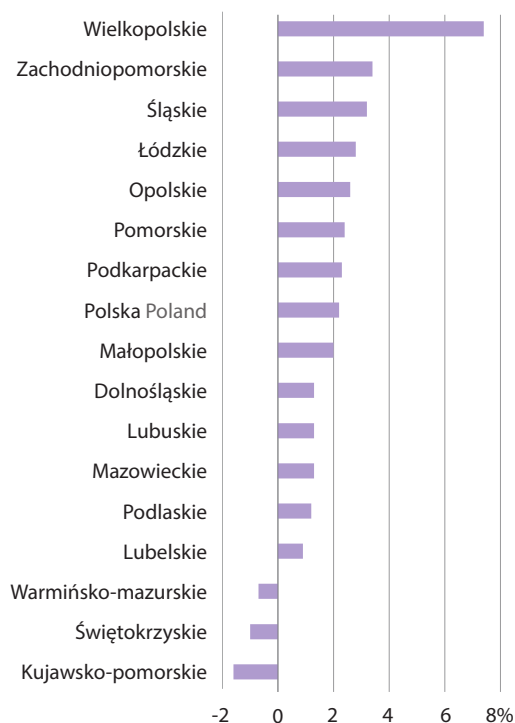
Skup **żywca wieprzowego** w 1 półroczu 2023 r. był o 4,7% mniejszy w skali roku i wyniósł 894,3 tys. ton. Spadek wystąpił w 13 województwach, w granicach od 48,9% w dolnośląskim do 2,5% w pomorskim. Wzrost wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 5,8%), warmińsko-mazurskim (o 5,3%) i mazowieckim (o 0,6%). Najwięcej żywca wieprzowego do skupu dostarczyli producenci z województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, pomorskiego i łódzkiego.

W 1 półroczu 2023 r. skup **żywca drobiowego** wyniósł 1 274,0 tys. ton i był o 6,8% mniejszy niż w analogicznym okresie 2022 r. Spadek skupu obserwowano w 10 województwach, w granicach od 43,2% w łódzkim do 1,4% w lubelskim. W województwie dolnośląskim skup żywca drobiowego pozostał na poziomie sprzed roku. W pozostałych województwach w skali roku skup żywca drobiowego zwiększył się, w tym najbardziej w podkarpackim (o 10,4%). Najwięcej żywca drobiowego do skupu dostarczyli producenci z województw: mazowieckiego, wielkopolskiego i łódzkiego.

Według wstępnych danych w 1 półroczu br. skupiono 6 438,8 mln l **mleka krowiego**, tj. o 2,2% więcej niż w analogicznym okresie ub. Wzrost skupu mleka obserwowano w 13 województwach, w granicach od 7,4% w wielkopolskim do 0,9% w lubelskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek skupu mleka, w kujawsko-pomorskim o 1,6%, świętokrzyskim o 1,0% i warmińsko-mazurskim o 0,7%. Najwięcej mleka krowiego do skupu dostarczyli producenci z województwa podlaskiego (21,5% krajowego skupu), mazowieckiego (21,2%) i wielkopolskiego (18,0%). W pozostałych województwach udział w krajowym skupie tego surowca kształtował się od po 7,0% w kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim do 0,7% w podkarpackim.

Wykres 15. Skup mleka krowiego w 1 półroczu 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Chart 15. Procurement of cows' milk in the first half of 2023 change to the same period of the previous year

W czerwcu 2023 r. w skupie za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 91,78 zł (tj. o 44,9% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny skupu pszenicy w 5 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju; najwięcej za 1 dt pszenicy płacono w lubuskim (101,70 zł), pomorskim (98,85 zł), kujawsko-pomorskim (97,85 zł), zachodniopomorskim (96,84 zł) i wielkopolskim (93,07 zł). Najniższe ceny skupu odnotowano w podkarpackim (76,22 zł za 1 dt). W skali roku spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 50,9% w śląskim do 41,8% w lubuskim.

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 134,01 zł, tj. o 25,4% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek odnotowano we wszystkich 15 badanych województwach w granicach od 32,1% w kujawsko-pomorskim do 8,6% w pomorskim. W 9 województwach (z 15) ceny pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, a najwyższe notowano w opolskim (167,50 zł za 1 dt), dolnośląskim i lubuskim (po 160,00 zł). Najmniej za 1 dt pszenicy płacono w świętokrzyskim (117,73 zł).

W czerwcu br. za 1 dt **żyta** w skupie płacono średnio 70,07 zł, tj. o 48,9% mniej w ujęciu rocznym. Ceny skupu żyta badane były w 15 województwach; wyższe od średniej krajowej notowano w 4: zachodniopomorskim (82,64 zł za 1 dt), lubuskim (75,54 zł), warmińsko-mazurskim (71,87 zł) i dolnośląskim (70,51 zł). Najmniej za żyto w skupie płacono w świętokrzyskim (49,92 zł za 1 dt). W porównaniu z czerwcem 2022 r. ceny żyta w skupie spadły we wszystkich województwach, w granicach od 64,4% w świętokrzyskim do 40,1% w warmińsko-mazurskim.

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **żyta** płacono średnio 104,39 zł, tj. o 21,4% mniej niż przed rokiem. W 6 (z 12) województwach średnie ceny żyta za 1 dt były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano w pomorskim (152,50 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w kujawsko-pomorskim (90,00 zł). Spadek cen wystąpił we wszystkich 11 badanych województwach w granicach od 39,4% w kujawsko-pomorskim do 2,0% w śląskim.

W czerwcu 2023 r. w skupie za 1 dt **jęczmienia** płacono średnio 80,33 zł (tj. o 42,9% mniej niż w czerwcu ub. roku). Średnie ceny skupu jęczmienia w 3 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwyższe ceny skupu odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (99,34 zł), pomorskim (89,48 zł za 1dt) i podkarpackim (83,39 zł). Najmniej za 1 dt jęczmienia płacono w świętokrzyskim (66,20 zł) i małopolskim (66,40 zł). W skali roku spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 50,7% w świętokrzyskim do 25,1% w warmińsko-mazurskim.

W czerwcu br. na **targowiskach** za 1 dt **jęczmienia** płacono średnio 125,16 zł, o 20,6% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. W 8 województwach (z 13 badanych) ceny jęczmienia były wyższe od przeciętnej w kraju, a najwyższe notowano w pomorskim (160,00 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt pszenicy płacono w świętokrzyskim (114,25 zł). Spadek notowano w 11 województwach (z 12, dla których możliwe było wyliczenie dynamiki; przed rokiem nie było badane województwo pomorskie); od 27,9% w kujawsko-pomorskim do 13,5% w podkarpackim. Wzrost o 2,4% wystąpił w województwie lubuskim.

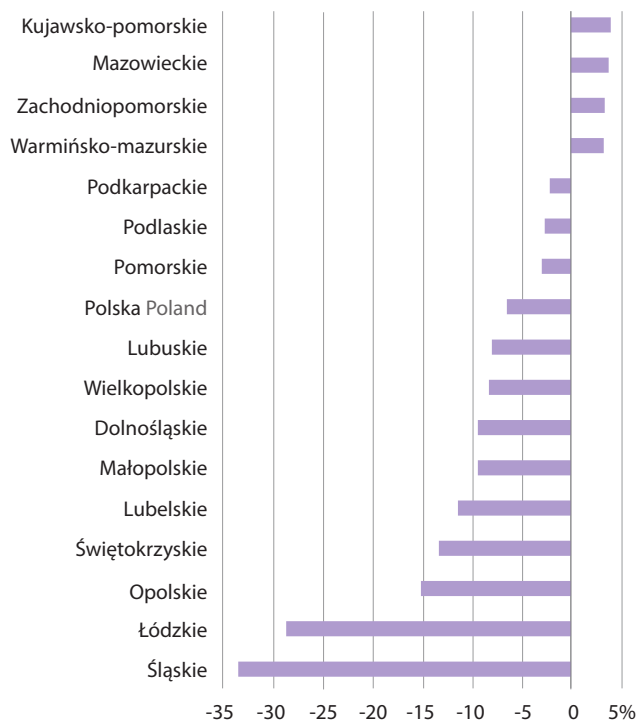
Na **targowiskach** w czerwcu 2023 r. przeciętna cena **ziemniaków jadalnych** wynosiła 186,65 zł za 1 dt i w skali roku zwiększyła się o 21,9%. W skali roku ceny ziemniaków wzrosły w 15 województwach, najbardziej na targowiskach w świętokrzyskim (o 73,1%). Spadek cen obserwowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 2,1%). W 7 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwyższe notowano na targowiskach w lubuskim (258,33 zł za 1 dt) i dolnośląskim (251,05 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt ziemniaków płacono w lubelskim (146,11 zł). W pozostałych województwach ceny ziemniaków za 1 dt kształtowały się od 217,69 zł w opolskim do 166,99 zł w mazowieckim.

W czerwcu 2023 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w skupie płacono przeciętnie 9,97 zł, tj. o 8,8% mniej niż przed rokiem. W 8 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 10,90 zł w małopolskim do 8,95 zł w mazowieckim. Spadek cen odnotowano w 14 województwach, w granicach od 18,4% w mazowieckim do 2,4% w opolskim. W województwie podkarpackim ceny żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt) utrzymały się na poziomie sprzed roku (9,82 zł), a w śląskim wzrosły o 7,3% do 10,76 zł (najwięcej po małopolskim).

Przeciętna cena skupu **żywca rzeźnego wieprzowego** w czerwcu 2023 r. wynosiła 9,44 zł za 1 kg i w skali roku była wyższa o 36,3%. W skali roku wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 44,3% w dolnośląskim 30,3% w małopolskim. W 5 województwach średnie ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od przeciętnej krajowej, a najwyższe zanotowano w dolnośląskim (11,51 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono w zachodniopomorskim (8,91 zł).

W czerwcu 2023 r. za 1 kg **żywca drobiowego** w skupie płacono przeciętnie 6,07 zł za 1 kg, tj. o 7,4% mniej niż przed rokiem. W 5 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca drobiowego kształtował się od 7,41 zł w warmińsko-mazurskim do 5,43 zł w śląskim. Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w granicach od 22,4% w podkarpackim do 3,9% w zachodniopomorskim. W województwie łódzkim odnotowano wzrost o 5,4%.

Wykres 16. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka w czerwcu 2023 r.
 Chart 16. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk in June of 2023

Przeciętna cena skupu **mleka krowiego** w czerwcu 2023 r. za 1 l wynosiła 1,94 zł, tj. o 14,8% mniej niż w czerwcu ub. roku. Spadek cen skupu mleka odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 20,1% w pomorskim do 11,3% w małopolskim. W 6 województwach średnie ceny skupu mleka były wyższe od przeciętnej w kraju; rozpiętość wynosiła od 2,04 zł w podlaskim do 1,81 zł w pomorskim.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

W 1 półroczu br. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ były wyższe niż przed rokiem. Wzrosły zarówno nakłady na budynki i budowle jak i na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu. Spadła liczba nowo rozpoczętych inwestycji, natomiast ich wartość kosztorysowa była wyższa niż rok wcześniej.

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw¹ wyniosły 92,2 mld zł i były (w cenach stałych) o 10,4% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,6%). Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się o 2,0% (wobec wzrostu przed rokiem o 8,8%). Nakłady na zakupy² wzrosły o 15,6%, w tym na środki transportu wzrosły o 19,7% (wobec wzrostu w ubiegłym roku o 4,5%), a na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia o 14,1% (wobec wzrostu przed rokiem o 1,6%). Udział zakupów w nakładach ogółem zwiększył się do 62,7% z 61,8% przed rokiem. Nakłady realizowało 77,2% badanych podmiotów (wobec 78,0% w analogicznym okresie ub. roku).

W 9 województwach odnotowano wyższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem. Natomiast niższy udział zakupów w nakładach ogółem wykazały jednostki w województwach: lubelskim, małopolskim, pomorskim, mazowieckim, warmińsko-mazurskim, śląskim, wielkopolskim.

Uszeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów inwestycyjnych w okresie styczeń–czerwiec 2023 r. i 2022 r. przedstawiało się następująco:

	2022		2023
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
corresponding period of the previous year = 100 (current prices)			
Polska Poland	115,0	Polska Poland	118,4
Opolskie	199,5	Lubelskie	170,4
Zachodniopomorskie	156,3	Opolskie	143,5
Śląskie	137,6	Świętokrzyskie	139,4
Wielkopolskie	127,0	Śląskie	136,5
Warmińsko-Mazurskie	119,8	Pomorskie	135,5
Lubuskie	116,0	Warmińsko-mazurskie	118,3
Świętokrzyskie	114,2	Mazowieckie	118,0
Mazowieckie	113,3	Kujawsko-pomorskie	117,8
Pomorskie	112,2	Łódzkie	113,1
Podlaskie	111,5	Podlaskie	111,5
Małopolskie	110,2	Małopolskie	109,5
Podkarpackie	107,6	Podkarpackie	108,2
Dolnośląskie	107,2	Zachodniopomorskie	106,9
Kujawsko-Pomorskie	103,3	Dolnośląskie	106,6
Lubelskie	99,8	Lubuskie	106,5
Łódzkie	73,9	Wielkopolskie	105,8

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2 Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Największy udział w zrealizowanych nakładach w 1 półroczu 2023 r. miały jednostki z województw: mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego – łącznie 68,2% (przed rokiem 69,2%). W kolejnych województwach: małopolskim, pomorskim, lubelskim, łódzkim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, opolskim, podkarpackim zrealizowano 27,7% nakładów (przed rokiem 26,7%). Na pozostałe województwa przypadało podobnie jak rok wcześniej 4,1%.

W strukturze nakładów inwestycyjnych największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 37,2% (w analogicznym okresie 2022 r. – 37,9%).

Jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, łódzkiego zrealizowały 80,7% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym.

W okresie sześciu miesięcy br. **rozpoczęto** 109,1 tys. **inwestycji**, tj. o 4,2% mniej niż przed rokiem (wobec spadku o 21,0% w analogicznym okresie ub. roku). Około 64,0% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 34,5 mld zł i była o 11,8% wyższa niż w 1 półroczu ub. roku (kiedy notowano wzrost o 27,7%). Największy udział w liczbie rozpoczętych inwestycji miały jednostki z województw: małopolskiego, mazowieckiego, pomorskiego, wielkopolskiego, lubelskiego (łącznie 92,9%). Największy udział w wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadało na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (50,1%), śląskiego (7,4%), małopolskiego (6,8%), wielkopolskiego (6,7%), dolnośląskiego (5,2%).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w 2022 r.

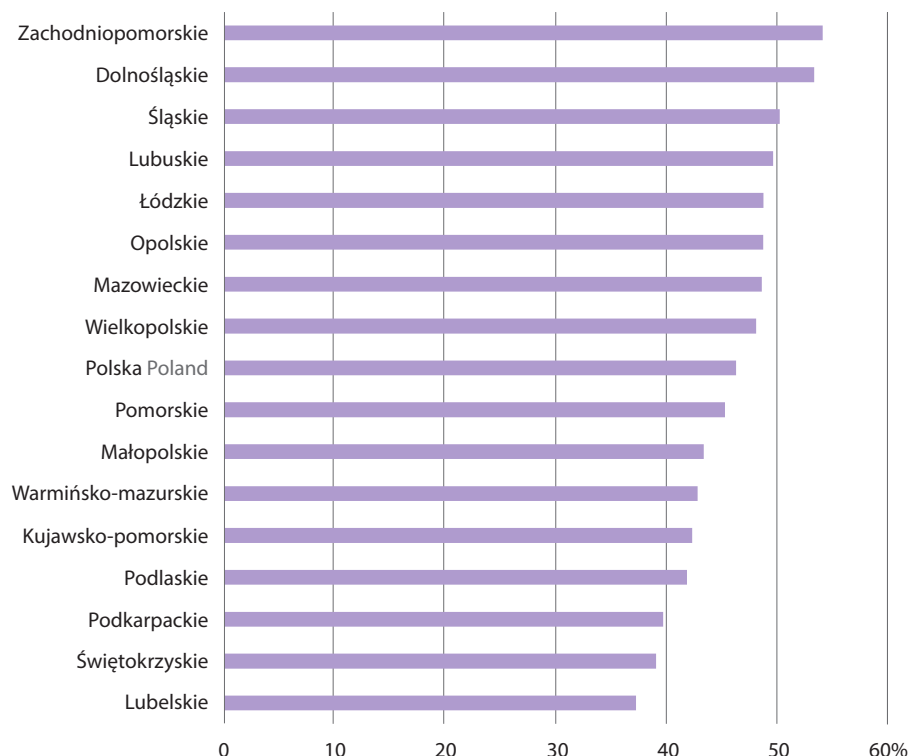
Revenue and expenditure of budgets of local government units in 2022

W 2022 r. dochody ogółem budżetów jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 345 672,9 mln zł, a wydatki 353 852,8 mln zł. Wysokość łącznego deficytu wszystkich jednostek samorządu terytorialnego stanowiła 2,3% w relacji do uzyskanych dochodów i wyniosła minus 8 179,9 mln zł.

Dochody budżetów **gmin** osiągnęły poziom 171 813,5 mln zł (96,1% planu przyjętego w uchwałach rad gmin), natomiast wydatki wyniosły 175 500,6 mln zł (89,3% planowanej kwoty wydatków). Wynik budżetów osiągnięty przez gminy był ujemny i wyniósł minus 3 687,1 mln zł. Niższe dochody niż wydatki odnotowano w 15 województwach – od minus 6,0 mln zł w podlaskim do minus 740,1 mln zł w mazowieckim, natomiast dodatni wynik budżetów obserwowano w zachodniopomorskim (134,2 mln zł).

Dochody własne w strukturze dochodów ogółem budżetów gmin stanowiły 46,2%. W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był zróżnicowany i wyniósł od 54,0% w zachodniopomorskim do 37,2% w lubelskim.

Wykres 17. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem gmin
Chart 17. The share of own revenues in the total gminas revenues

Subwencja ogólna z budżetu państwa stanowiła 20,3% dochodów ogółem, a największy udział miały budżety gmin województwa podkarpackiego (25,7%); najmniejszy – dolnośląskiego (15,8%).

Wydatki bieżące stanowiły 50,8% wydatków ogółem budżetów gmin, a wydatki majątkowe – 18,2%. Wyższy niż średnio w kraju udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem odnotowano w 7 wojewódz-

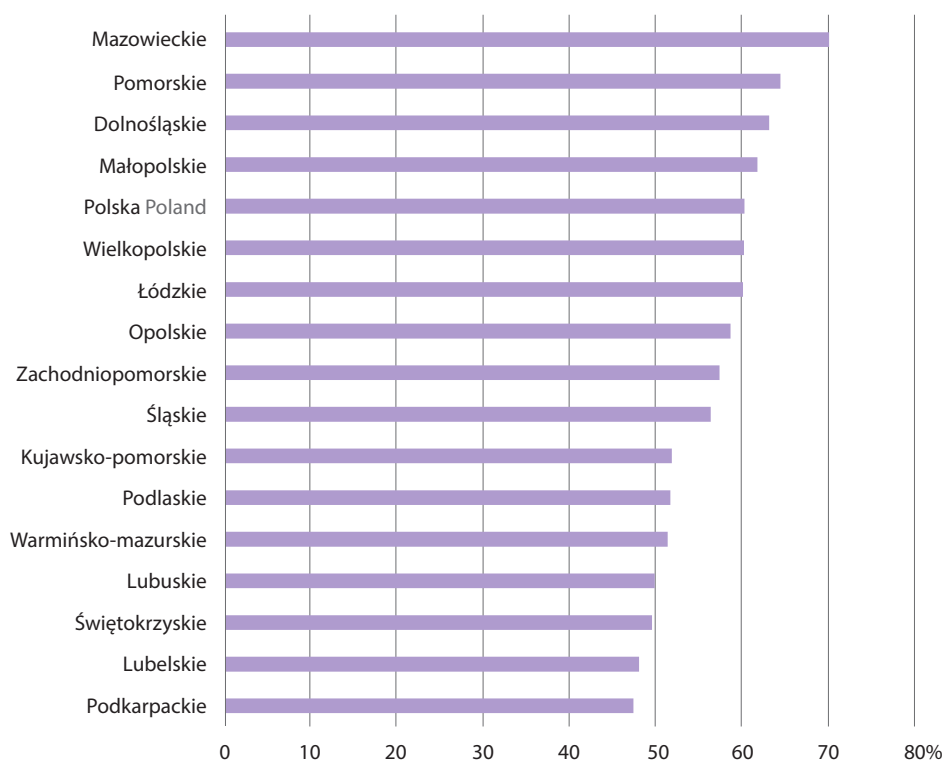
twach, w tym najwyższy w województwie opolskim (54,9%). Największy poziom wydatków majątkowych w wydatkach ogółem odnotowano w województwie podlaskim (22,1%), a najniższy – w opolskim (15,5%).

Dochody **miast na prawach powiatu** wyniosły 110 196,3 mln zł (99,1% planu według uchwał rad miast na prawach powiatów), a wydatki – 114 568,1 mln zł (94,1% planu). Wynik finansowy budżetów miast na prawach powiatu był ujemny i wyniósł minus 4 371,8 mln zł. Deficyt wystąpił 14 województwach, najgłębszy w: śląskim (1 176,8 mln zł), a następnie w małopolskim (926,1 mln zł), łódzkim (605,7 mln zł) i dolnośląskim (521,1 mln zł). Wydatki miast na prawach powiatu mniejsze niż dochody odnotowano w mazowieckim i warmińsko mazurskim odpowiednio o 383,3 mln zł i 8,3 mln zł.

W strukturze dochodów budżetów miast na prawach powiatu dochody własne stanowiły 60,3% (66 440,7 mln zł). Najwyższy udział dochodów własnych w dochodach ogółem miały budżety miast na prawach powiatu województwa mazowieckiego (70,1%), natomiast w podkarpackim udział ten był najniższy (47,4%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach miast na prawach powiatu wyniósł 24,6%; największy odnotowano w województwie mazowieckim (30,3%), a najmniejszy w podkarpackim (19,0%). Dochody z tytułu podatku od nieruchomości wyniosły 9,6% ogółu dochodów budżetów miast na prawach powiatu. Największy udział w dochodach z tego podatku odnotowały budżety miast na prawach powiatu województwa opolskiego (14,8%), a także śląskiego (12,0%), kujawsko-pomorskiego (11,0%) i pomorskiego (10,8%), a najmniejszy – mazowieckiego (7,6%) i świętokrzyskiego (8,1%).

Wykres 18. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem miast na prawach powiatu

Chart 18. The share of own revenues in the total cities with powiat status revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 13 314,8 mln zł i stanowiły 12,1% dochodów ogółem budżetów miast na prawach powiatu (na zadania z zakresu administracji rządowej, które są częścią dotacji celowych przeznaczono 10,4% dochodów ogółem). Największy udział dotacji celowych w dochodach obserwowano w województwie świętokrzyskim (16,1%), a najmniejszy – w mazowieckim (8,6%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 21 191,4 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów miast na prawach powiatu kształtował się na poziomie 19,2% (część oświatowa, która jest częścią subwencji ogólnej, stanowiła 17,8% dochodów ogółem). Największy udział subwencji ogólnej z budżetu państwa odnotowano w województwie podkarpackim (29,2%), a najmniejszy w mazowieckim (15,7%).

Wydatki bieżące miast na prawach powiatu wyniosły 70 307,4 mln zł (61,4% wydatków ogółem). W 4 województwach udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem był wyższy niż średnio w kraju. Najwyższym udziałem wydatków bieżących w wydatkach ogółem charakteryzowało się województwo mazowieckie (70,0%), a najniższym zachodniopomorskie (55,3 %).

Wydatki majątkowe budżetów miast na prawach powiatu stanowiły 17 257,8 mln zł, tj. 15,1% wydatków ogółem. Ich udział wynosił od 23,4% w województwie zachodniopomorskim do 10,5% w podlaskim.

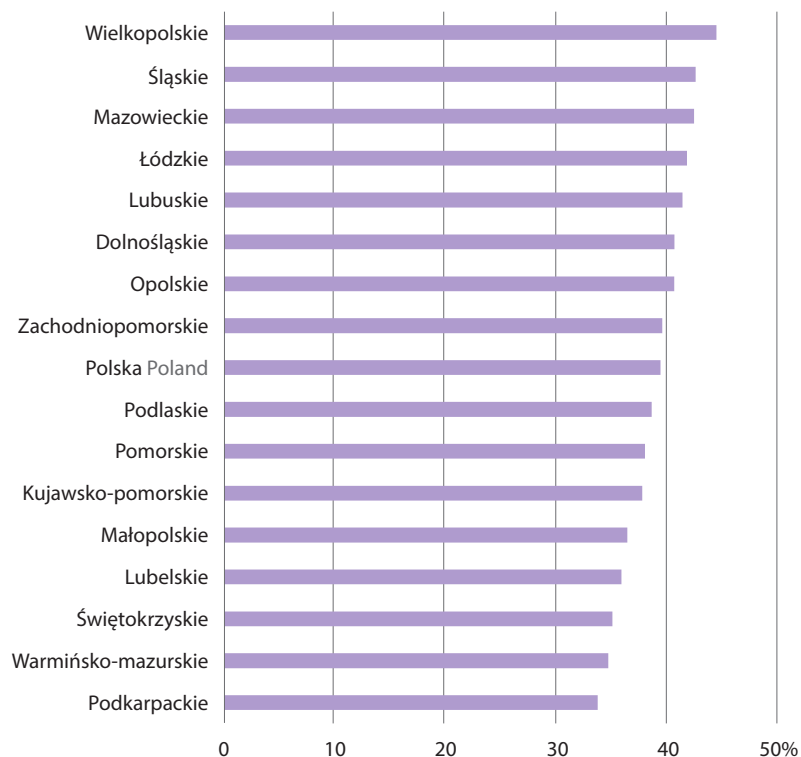
W strukturze wydatków ogółem największe wydatki poniesione zostały na oświatę i wychowanie (30,1%), a następnie w dziale rodzina (9,7%). Najwyższy udział wydatków na oświatę i wychowanie odnotowano w województwie podlaskim (39,1%), a najniższy w łódzkim (26,0%). W dziale rodzina najwyższy udział wydatków przeznaczono w województwie podlaskim (11,9%), a najniższy w małopolskim i mazowieckim (po 8,2%).

W 2022 r. dochody budżetów **powiatów** wyniosły 39 020,5 mln zł (98,1% planu według uchwał rad powiatów), a wydatki 40 003,3 mln zł (91,7% planu). Wynik finansowy budżetów był ujemny, wyniósł 982,8 mln zł. Deficyt wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w: mazowieckim (243,2 mln zł), a następnie w: wielkopolskim (176 mln zł) i małopolskim (130,4 mln zł); najmniejszy w dolnośląskim (4,8 mln zł), zachodniopomorskim (5,6 mln zł) i lubuskim (5,7 mln zł).

W strukturze dochodów budżetów powiatów dochody własne stanowiły 39,5% (15 397,6 mln zł). Najwyższy ich udział w strukturze dochodów wykazały powiaty województw: wielkopolskiego (44,5%), śląskiego (42,6%) i mazowieckiego (42,5%), natomiast najniższy podkarpackiego (33,8 %), warmińsko-mazurskiego (34,7%) i świętokrzyskiego (35,1%). Udział podatku dochodowego od osób fizycznych, który należy do dochodów własnych powiatów, wyniósł średnio dla kraju 20,5%; największy udział tego podatku przypadał na budżety powiatów w województwach śląskim (25,3%) i mazowieckim (24,6%), a najmniejszy w lubelskim (15,6%) i świętokrzyskim (16,5%).

Wykres 19. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem powiatów

Chart 19. The share of own revenues in the total powiats revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 4 672,5 mln zł i stanowiły 12,0% dochodów ogółem budżetów powiatów (na zadania z zakresu administracji rządowej, które są częścią dotacji celowych przeznaczono 9,3% dochodów ogółem). Największy udział dotacji celowych z budżetu państwa w dochodach budżetów omawianych jednostek był w województwie dolnośląskim i lubuskim (po 14,2%) oraz opolskim (14,0%), a najmniejszy w wielkopolskim (10,2%) i pomorskim (10,6%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa dla powiatów wyniosła 14 566,1 mln zł, a jej udział w dochodach budżetów powiatów kształtował się na poziomie 37,3%, z czego większość przypadła na oświatę (10 755,7 mln zł). Najwyższy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (45,5%), z kolei najniższy – w podlaskim (31,7%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych powiatów wyniosły 28 342,1 mln zł i stanowiły 70,9% wydatków ogółem. W 11 województwach udział wydatków bieżących był wyższy niż średnio w kraju. Udział wydatków bieżących w strukturze wydatków ogółem był najwyższy w powiatach województwa opolskiego (77,4%), a najniższy – podlaskiego (59,4%).

Wydatki majątkowe budżetów powiatów wyniosły 7 742,7 mln zł i stanowiły 19,4% wydatków ogółem. Udział tych wydatków kształtował się od 34,7% w województwie podlaskim do 11,7% w opolskim.

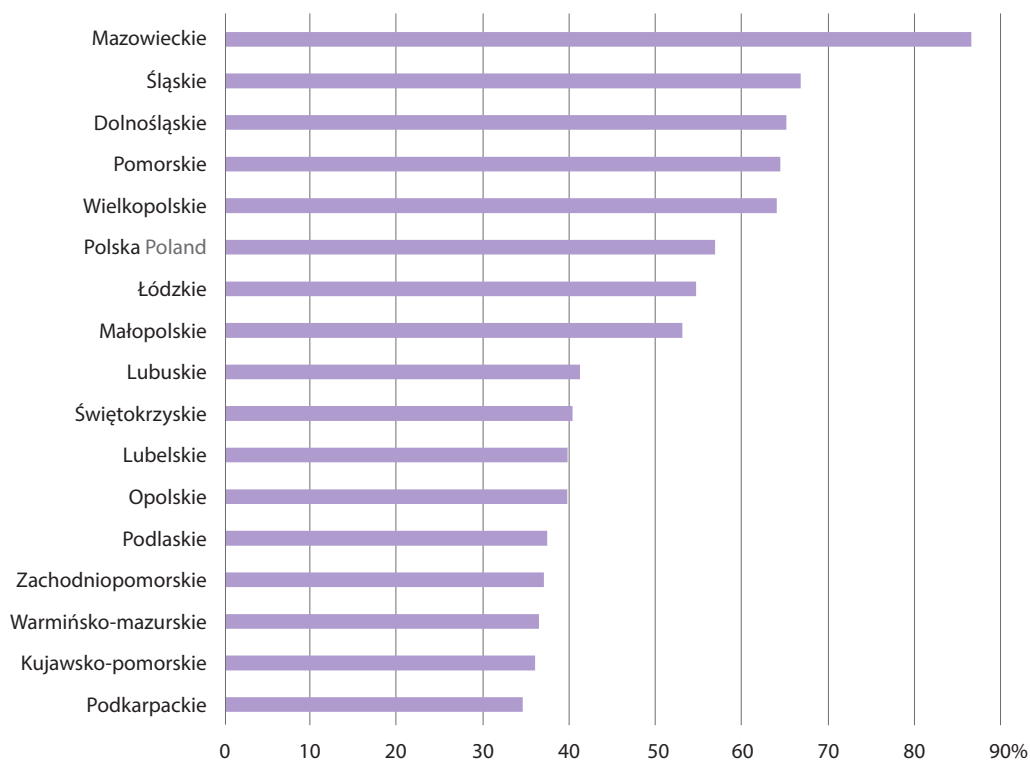
Największe wydatki budżetów powiatów przypadły na oświatę i wychowanie – 29,1% wydatków ogółem; wśród województw największy ich udział odnotowano w województwach łódzkim (32,0%) i opolskim i warmińsko-mazurskim (po 31,8%), a najmniejszy w podlaskim (18,6%) i lubelskim (24,6%). Na pomoc społeczną przeznaczono w powiatach średnio 10,2%, a na i rodzinę 4,6%. Na pomoc społeczną najwięcej wydatków poniesiono w województwie pomorskim (12,8%) i opolskim (12,7%), a najmniej w podlaskim (7,6%) i podkarpackim (8,3%). Na rodzinę najwyższy udział wydatków odnotowano w województwach lubuskim (6,8%) i dolnośląskim (6,3%), a najniższy w małopolskim i podkarpackim (po 3,0%).

Dochody budżetów **województw** w 2022 r. wyniosły 24 642,7 mln zł (99,4% planu według uchwał sejmików wojewódzkich), natomiast wydatki 23 780,8 mln zł (92,7% planu). Wynik finansowy budżetów województw był dodatni i wyniósł 861,9 mln zł, co stanowiło 3,5% w relacji do dochodów. Dochody wyższe niż wydatki odnotowano w 10 województwach; nadwyżka stanowiła od 197,1 mln zł w lubelskim do 9,5 mln zł w podlaskim. W pozostałych województwach wystąpił deficyt od 1,6 mln zł w lubuskim do 52,2 mln zł w pomorskim.

W strukturze dochodów budżetów województw, dochody własne stanowiły 56,9% dochodów ogółem (14 009,5 mln zł). W poszczególnych województwach udział dochodów własnych w dochodach ogółem był zróżnicowany i stanowił od 86,6% w mazowieckim do 34,5% w podkarpackim.

Wykres 20. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem województw

Chart 20. The share of own revenues in total voivodships revenues

Dotacje celowe z budżetu państwa wyniosły 1 455,4 mln zł i stanowiły 5,9% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział dotacji celowych odnotowano w województwie pomorskim (9,8%) i podlaskim (7,5%), a najmniejszy – w kujawsko-pomorskim (3,8%) i mazowieckim (4,2%).

Subwencja ogólna z budżetu państwa wyniosła 4 257,0 mln zł, tj. 17,3% dochodów ogółem budżetów województw. Największy udział subwencji ogólnej w dochodach odnotowano w województwie podlaskim (40,6%), a najmniejszy – w mazowieckim (2,5%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych województw wyniosły 8 837,0 mln zł, tj. 37,2% wydatków ogółem. Największy udział wydatków bieżących odnotowano w województwie mazowieckim (48,0%), a najmniejszy – w zachodniopomorskim (25,3%).

Wydatki majątkowe (7 942,1 mln zł) stanowiły przeciętnie 33,4% ogółu wydatków budżetów województw. W poszczególnych województwach udział tych wydatków wyniósł od 47,0% w zachodniopomorskim do 25,2% w mazowieckim.

W 2022 r. w wydatkach według działów, najwięcej przeznaczono na transport i łączność – 9 216,5 mln zł, tj. 38,8% wydatków z budżetów województw. Największy udział tych wydatków wykazano w województwie warmińsko-mazurskim (54,9%), natomiast najmniejszy w mazowieckim (27,8%).

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem **„Przemysł”** sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw (podmiotową)**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Prezentowane dane obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
 1. **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób;
 2. **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
 3. **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.
10. **Sektor przedsiębiorstw w statystyce rynku pracy i wynagrodzeń** obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego;

pozostałej indywidualnej działalności usługowej. Dane odnoszące się do sektora przedsiębiorstw dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

11. Jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).
12. Niektóre dane liczbowe mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego. Wprowadzone zmiany oznaczono „*“.
13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

16. Więcej informacji i szczegółowych wyjaśnień metodycznych zamieszczono w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. The data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. The data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise (entity) method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Presented data cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
 1. **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** refer to national economy entities of the enterprise sector with the number of employed persons 10 or more people;
 2. **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
 3. **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities”), with the number of employed persons 50 or more people.
10. **Enterprise sector in the labour market and wages and salaries statistics** includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities. Data regarding the enterprise sector concern units with the number of employed persons 10 or more people.

11. As constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).
12. Some figures are provisional and may change in subsequent publications of the Statistics Poland. Such revised data will be marked with sign “**”.
13. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.
14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.
15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

16. More information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistic Poland.